

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 28 OKTOBER 2025

Vergaderzaal 1

1. Werkbezoek aan Stadswerven n.a.v. agenderingsverzoek college

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Safranti (DENK)

Portefeuillehouder: wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Beste mensen, goedenavond en welkom bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 28 oktober. Welkom ook aan iedereen die op een andere manier met ons meeluistert. We hebben vandaag twee vragen over twee onderwerpen. En de eerste vraag gaat over jeugdzorg en die komt van de fractie DENK. En mijnheer Safranti, u zit hier om de vraag toe te lichten. Gaat uw gang.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de fractie van DENK Dordrecht heeft met grote zorg kennisgenomen van de recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep, waarin is vastgesteld dat de gemeente Papendrecht bewust onjuiste informatie heeft gebruikt en onzorgvuldig heeft gehandeld bij het toekennen van jeugdzorg, waardoor gezinnen ernstig zijn benadeeld. Omdat de jeugdzorg binnen de Drechtsteden regionaal valt, wordt georganiseerd, sorry, wil DENK Dordrecht weten of onze inwoners hierdoor geraakt zijn of kunnen worden. Om een nieuwe toeslagenaffaire, ditmaal binnen de jeugdzorg, te voorkomen, stellen wij het college de volgende vragen, wanneer is het college op de hoogte geraakt van de lopende procedures van de gemeente Papendrecht en de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep? Twee, is het college bereid om te onderzoeken of vergelijkbare gevallen zich ook voordoen binnen de gemeente Dordrecht en de gemeenteraad op korte termijn te informeren over de aard en omvang hiervan? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. En een vraag voor de heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Misschien allereerst, de uitspraak over deze zaak ging over inhoudelijke casuïstiek op basis van dit geval natuurlijk en niet over de manier waarop in het algemeen Papendrecht zich wel of niet aan de Jeugdwet houdt. Dat is al van belang om even op te merken. Maar het klopt, er is een uitspraak gedaan en dat was een stevige uitspraak.

Antwoord op de eerste vraag, we zijn eind vorige week geïnformeerd hierover. En dat was natuurlijk in de herfstvakantie, maar we zijn wel kort geïnformeerd. Een aantal van

ons heeft denk ik ook nog wel kennisgenomen misschien van deze zaak en ook van de uitspraak en daar gaan we binnenkort in het algemeen bestuur van onze DG&J even over worden bijgepraat door de portefeuillehouder uit Papendrecht. Dan kunnen we ook bekijken hoe dat ons raakt. Tweede vraag, jazeker. We zijn graag bereid om in regionaal verband te laten onderzoeken of de tarifiering, want daar gaat het dan vooral om en niet over de vraag is in dit geval jeugdzorg goed toegekend of niet, want dat is een hele andere vraag, van PGB respijtzorg andere gezinnen in de regio heeft geraakt. Dat gaan we doen.

De voorzitter: Korte, krachtige antwoorden. Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Ik wil de wethouder hierbij erg bedanken, want op dit antwoord zaten we eigenlijk een beetje te wachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is mooi. Dank u wel. En dan kunnen we naar de volgende vraag. En dat is een vraag die gaat over deelauto's en die komt van GroenLinks. En mijnheer Van der Meer zit hier om de vraag toe te lichten. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. In een item van RTV Dordt vorige week werd gesteld dat de aanbieders van deelauto's in onze gemeente en de gemeente in 2023 een convenant hebben gesloten dat onder meer inhield dat in dit jaar, 2025, 200 plekken voor deelauto's zouden gerealiseerd worden en in 2030 400 plekken. Maar, stond ook in dat verhaal en werd ook op de televisie gemeld, er zijn er tot nu toe slechts 32. GroenLinks is van mening dat een flinke toename van een deelmobiliteit vooral voor deelauto's nodig is om het mobiliteitsplan tot een succes te maken. We gaan ervan uit dat het college dat ook vindt. Onze vragen zijn de volgende, klopt de informatie die via RTV Dordt tot ons gekomen is? Zo nee, wat is dan afgesproken en wat is daarvan uiteindelijk gerealiseerd? Misschien maakt het antwoord de volgende vragen overbodig, maar ervan uitgaande dat er toch enige discrepantie is tussen wat is afgesproken en wat is gerealiseerd, is onze tweede vraag, wat zijn de oorzaken van het verschil tussen wat is afgesproken en wat is gerealiseerd? En de derde vraag is, welke maatregelen heeft het college genomen of is het college bereid om te nemen om de kennelijke vertraging in de groei om te buigen? Dank u wel.

De voorzitter: Een vraag voor mijnheer Van der Linden. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Het klopt. Twee jaar geleden hebben we een convenant gesloten en dat is een afsprakenstel met een aantal intenties erin. In het algemeen zag je destijds zeker dat deelvervoer in opkomst was. Natuurlijk heb je sommige steden waar het al heel groot is, anderen waar het wat in een beginstadium zit. Wij zitten er een beetje tussenin. Daarna zijn een aantal aanbieders van deelmobiliteit best wel in moeilijkheden gekomen, vooral rond deelscooters en dergelijke, maar ook de groei van deelautoverkeer is niet helemaal conform de verwachting die er toen was. Heeft die plaatsgevonden? Het is best lastig om daar een oorzaak voor aan te geven.

Een aantal aanbieders heeft zich ook teruggetrokken, alle anderen zoeken naar nieuwe businesscases. Onze aanbieders zijn wat dat betreft nog steeds goed in bedrijf. Ook twee jaar terug heeft u volgens mij bij het aangaan van dit convenant een soortgelijke vraag gesteld van, hoe weten we zeker dat we op dat aantal uit gaan komen? En toen hebben

we ook wel besproken dat, dat helemaal geen zekerheid is want je bent natuurlijk afhankelijk van een heleboel factoren van beleid. Daar hebben we de afgelopen twee jaar veel aan gedaan. Maar ook bijvoorbeeld van parkeertarieven, van ruimte die er wel of niet is om een deelauto te stallen, van het antwoord op de vraag hoe mensen graag willen reizen en of ze dat samen willen doen. Je ziet bijvoorbeeld, naast dat er bedrijfsmatig aanbiedingen worden gedaan, ook veel particuliere initiatieven. En daar hebben we dan iets minder zicht op, want er zijn ook best particulieren die met meerdere mensen of meerdere huizen een auto hebben. Dat is op zich hartstikke goed. Het is al met al wel zo dat die groei dan tegenvalt. We zien wel, een van de aanbieders heeft nu inmiddels een aanvraag gedaan voor uitbreiding met nog eens 25 stuks. Dan gaat het opeens wat harder. We hebben ook destijds wel gezegd, we willen niet alleen kleine autootjes, maar ook wat grotere waar je een gezin in kwijt kan, waar je misschien meer naar de bouwmarkt kan en zo. Dat zien we allemaal. Essentie is, het resultaat is nog niet waar we willen zijn. Het beleid is er en of dat wordt opgepakt hangt natuurlijk ook grotendeels af van de markt. We hebben geregeld overleg met de aanbieders en als er als we de indruk krijgen dat het aan ons ligt, dan zijn we zeker bereid om daar andere afspraken over te maken. Bijvoorbeeld als het gaat om parkeerruimte en dergelijke, moet ook passen. Maar tot nu toe denken we dat het vooral te maken heeft met marktomstandigheden. Dit is een heel kort antwoord.

De voorzitter: Inderdaad, maar toch een vervolgvraag van mijnheer van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik heb vroeger economie gestudeerd en daar leerde ik dat elk aanbod zijn eigen vraag creëert. Dat is misschien een beetje erg klassieke economie, maar er zit toch, denk ik, wel iets in. Zeker bij zo'n faciliteit als deelvervoer. Dat moet in de buurt beschikbaar zijn. En de vraag is of puur overlaten aan de markt, of daar toch ook wat actiever, proactiever op sturen, niet goed zou zijn als ondersteuning van het automobilitéitsbeleid?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Kijk, de markt ontwikkelt zich natuurlijk sneller als je op andere manieren waar inwoners mee reizen harder stuurt. Bijvoorbeeld op prijs of op wel of niet stimuleren van elders parkeren enzovoorts. We hebben gekozen voor een mobiliteitsbeleid, waarin we heel goed afwegen wat de beste manier is op een plek. De binnenstad ga je anders naar kijken dan buitenwijken enzovoorts. Dat hebben we met zijn allen zo vastgesteld. In die zin stimuleer je die markt wel, maar je stuurt er niet keihard op. We kunnen niet mensen dwingen om een deelauto te gaan nemen. Wat ik wel merk, is dat de discussie ook vaak gaat over, waar kan ik hem kwijt? Want hij moet wel op logische plekken kunnen staan. En de meest logische plekken zijn ook de meest gewilde plekken, ook voor alle andere functies in de stad. Ik denk dat we hier nog wel langer over gaan praten, een keertje.

De voorzitter: Dat is dan, denk ik, op een ander moment. We zien het agenderingsverzoek tegemoet in de agendacommissie.

De heer Van der Meer: Daar zie ik graag naar uit.

De voorzitter: Dat waren de vragen voor vandaag. Ik wens u allen een fijne vergaderavond.

3. Inspreekverzoek over mensenrechten in Gaza

De agendapunten 3 en 4 worden gezamenlijk behandeld.

4. Beantwoorden door het college van Artikel 40-vragen RvO van de heren Burakçin (GL), Van der Spoel (FvdS), Venderbos-Lambinon (PvdD) en mevr. Schnabel (PvdA) over medische evacuatie en opvang Palestijnen Gaza - Antwoordbrief artikel 39/40

Voorzitter: De heer Struijk

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)

Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)

Dhr. Ayverdi (DENK)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Mevr. Kamphuis (SP)

Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Lindner (Beter voor Dordt)

Dhr. Van der Net (VVD)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: burgemeester N. Mol

De voorzitter: Goedenavond. Beste mensen, het is 19.30 uur en laten we stipt op tijd beginnen. Ik heet hartelijk welkom de raads- en commissieleden hier aan tafel. Naast mij burgemeester Nanning Mol, commissiegriffier André Bogaert, de mensen op de tribune uiteraard en de kijkers thuis. We zijn bijeen voor een oordeelsvormende vergadering over de mensenrechten in Gaza. Ik heb geconstateerd, samen met mijn buurman, dat er voldoende quorum is om oordeelsvormend te vergaderen. Dan moeten er negen fracties zijn en er zijn in ieder geval zeker tien. We kunnen wettig aan de slag gaan. En goed gebruik is altijd om eerst een voorstelrondje te doen, zodat in het verslag ook keurig netjes bijgehouden kan worden wie er allemaal zijn. Aan u de eer om u als eerste voor te stellen.

De heer Mol: Nanning Mol, burgemeester en voorzitter van de raad en het college.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK.

Mevrouw Lindner: Naomi Lindner, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Net: John van der Net, Dordtse VVD.

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Jolanda van den Aardwegh, CDA.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Leen Struijk en ik ben vanavond uw voorzitter. En ik heb het net verzuimd, maak het even goed, extra hartelijk welkom mijnheer Van der Net, die weer in ons midden is. Fijn dat dat weer mogelijk is. Waarom deze vergadering? Op de Dordtse Dinsdag van 7 oktober is ingesproken over de situatie in Gaza. Naar aanleiding daarvan heeft de commissie besloten een oordeelsvormende vergadering te houden, waarvoor we hier bij elkaar zitten. Het debat wordt vanavond gevoerd aan de hand van de volgende politieke vragen, als wij zeggen stil te staan voor menselijkheid, gelijkwaardigheid en vrede, hoe geven we daar concreet uitdrukking aan in onze rol als gemeenteraad? Dat was namens de SP. Als tweede, hoe gaan we om met het feit dat duizenden Dordtenaren zich hebben uitgesproken via petitie, demonstraties en inspraak? Moeten wij dat vertalen in een politieke uitspraak? Die kwam van GroenLinks. Vinden wij dat de gemeente Dordrecht zich moet uitspreken over internationale conflicten, zoals Gaza of ligt dat uitsluitend bij het Rijk? DENK Dordrecht. En in de vierde plaats, hoe kijken we naar de handel met Israël? En die kwam bij de Partij van de Arbeid vandaan. Het college heeft inmiddels ook antwoord gestuurd op de raadsvragen over medische evacuatie en opvang van Palestijnen uit Gaza. Die beantwoording kan worden betrokken bij dit debat en is in het raadsinformatiesysteem terug te vinden als agendapunt 4. Even voor alle duidelijkheid, er zitten van een paar fracties twee mensen aan tafel. Geen punt, want er is ruimte genoeg, maar bij oordeelsvormend is er altijd maar één die het woord voert. Maar dat weet u ongetwijfeld. Ik zeg het maar voor de zekerheid.

Mijn vraag is welke fracties, behalve de vier die de politieke vragen hebben ingediend, want daar ga ik van uit dat die zeker het woord willen voeren en die ga ik ook als eerste het woord geven, willen ook het woord graag voeren? Dat is de Partij voor de Dieren, dat is Beter voor Dordt, dat is Op Ons Eiland en dat is Forum voor Democratie en ChristenUnie/SGP. En dat was het voorlopig. Interrumperen kan ook altijd nog. Dan ga ik beginnen met mevrouw Kamphuis van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Het lijkt zo ver weg, maar eigenlijk is het toch heel dichtbij. Tijdje geleden zag ik live op TikTok wat er gebeurde in Gaza. Er was een bom gevallen in het gebied aldaar. Ik zag daar een man lopen met een gewond kind in zijn armen. Het was verschrikkelijk om te zien. Ik heb er dagenlang wakker van gelegen en het staat nog steeds op mijn netvlies. Ik heb er nog nooit mee klaar staan, sorry, ik heb er nooit bij stilgestaan wat daar gebeurt met die mensen en de families die daar wonen. Die mensen hebben er last van en het is echt verschrikkelijk. Na diverse Joodse mensen gesproken te hebben, weet ik ook dat deze mensen er problemen mee hebben. Deze mensen vertelden mij dat de oorlog moet stoppen en dat wij onszelf moeten uitspreken tegen de oorlog aldaar. De VN heeft uitgesproken dat de genocide die daar wordt gepleegd pijn doet in het hart. Het mag niet weer gebeuren. In de Tweede Wereldoorlog, en dat wil ik liever niet erbij halen, hebben we gezegd, dit nooit meer. En nu gebeurt het weer. Wij van de SP spreken ons wel uit tegen de genocide en het moet stoppen. Nu de antwoorden op de vragen. Wij van SP spreken ons uit tegen de genocide in Gaza en we vragen ook aan de burgemeester om dit te doen. Niet alleen omdat we tegen de bevolking van Israël zijn. Integendeel, deze mensen willen ook dat het stopt en zij zijn ook tegen de genocide in Gaza. 2, natuurlijk moeten wij dit vertalen in een politieke uitspraak. Al doen we dit niet voor de mensen die hier wonen, die daar ook familie hebben, maar ook voor de mensen die in Gaza wonen. Deze mensen hebben ook recht op de vrijheid, vrede. Net zoals de bevolking van Israël en zoals wij. En we vragen het college een brief naar het kabinet te sturen om zich uit te spreken en als het kan binnen een termijn van 6 weken. Zo nee, waarom niet? 3, er is in Dordrecht een demonstratie van 5.000 mensen geweest en een petitie van ongeveer 2.500 mensen. Wij zijn volksvertegenwoordigers en daarmee vinden wij van de SP dat de burgemeester zich moet uitspreken, maar dat heb ik al gezegd. Wij vinden dat er geen producten meer uit Israël gekocht moeten worden door de gemeente. Is het college bereid samen met de burgemeester? En zo ja, zou ze dan een RIB willen sturen binnen een termijn van zes weken hoe ze daarmee omgaan? Zo nee, waarom niet? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kamphuis. Dan ga ik als tweede naar GroenLinks, mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, vandaag spreken we opnieuw over Gaza en dat is ook terecht. Ondanks een zogenaamd vredesplan gaat het geweld gewoon door, sterven onnodige burgers en blijft humanitaire hulp beperkt. Ook vanavond, voorzitter, is de ernst ervan gewoon duidelijk geworden. Hevige bombardementen, zojuist gelezen in het nieuws. Voorzitter, niet voor niets hebben duizenden Dordtenaren zich uitgesproken. Ze trokken een rode lijn, demonstreerden en boden een petitie van Rode Lijn Dordrecht aan.

Democratie betekent luisteren naar inwoners, zeker als zoveel mensen zich verenigen in een vreedzame oproep tot menselijkheid. Een petitie met duizenden handtekeningen is geen bijzaak, maar een duidelijk signaal dat de raad hier serieus mee moet omgaan. Voorzitter, de initiatiefnemers van de Rode Lijn vragen ons om publiekelijk de mensenrechtenschendingen in Gaza te veroordelen. Een staakt-het-vuren die standhoudt te steunen en ongehinderde humanitaire toegang mogelijk te maken. Voorzitter, daarnaast is het ook actie nodig voor de opvang van gewonde Palestijnse kinderen. Vandaag nog in het nieuws, de eerste kinderen komen nog deze week naar

Nederland en worden opgevangen in Utrecht. Andere steden hebben zich al bereid verklaard hetzelfde te doen. Ook Dordrecht kan binnen haar mogelijkheden een bijdrage leveren. Voorzitter, GroenLinks roept de commissie op om dit moreel appel van onze inwoners te steunen, humanitaire hulp en medische zorg voor gewonde en zieke kinderen uit Gaza in onze stad of regio mogelijk te maken en te laten zien dat Dordrecht staat voor menselijkheid, solidariteit en rechtvaardigheid. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Burakçin. Dan gaan we naar mijnheer Ayverdi van DENK Dordrecht.

De heer Ayverdi: Dank u wel, voorzitter. Onze gemeente vormde tijdens de Tweede Wereldoorlog het middelpunt van de strijd in ons land in 1943. 5000 mensen legden hun werk neer om te staken tegen het onrecht dat zij zagen op het wereldtoneel. Zij wilden en konden niet langer zwijgen over het genocidale geweld dat gepleegd werd door de bezetter. Nu zien wij hetzelfde gebeuren als toen. Mensen in onze gemeente kunnen en willen niet langer zwijgen over een genocide die zich voor onze ogen voltrekt. Voorzitter, vandaag spreken we over het ongekende leed dat dagelijks wordt gepleegd door het criminele Israëliëse regime. Dit verschrikkelijke leed raakt ons allemaal, ook in onze eigen gemeente. Meer dan 5.000 mensen, net als toen, trokken gezamenlijk op om een rode lijn te vormen tegen het genocidale geweld in Gaza. Op 1 juli 2025 heeft de kerngroep Trek de rode lijn een petitie met 2.350 handtekeningen overhandigd aan burgemeester Mol, waarin zij oproepen om ons als gemeente uit te spreken over de genocide in Gaza. De ondertekenaars vragen de gemeenteraad niet om buitenlands beleid te voeren, maar om een moreel signaal te geven. Dordrecht geeft om menselijkheid en internationaal recht. Meerdere gemeentes hebben moties aangenomen om de term genocide in de communicatie over Gaza te gebruiken. Amsterdam, Den Haag, Groningen, Tilburg, Apeldoorn, Arnhem, Amersfoort, Leiden en Utrecht gingen ons al voor. Waarom blijft onze gemeente achter? Waarom sluiten wij onze ogen voor de genocide in Gaza? Waarom geven wij geen gehoor aan de dringende oproep vanuit onze inwoners om ons uit te spreken over de genocide in Gaza, terwijl uit alles blijkt dat onze inwoners ernaar snakken dat wij als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen? Als DENK vinden wij dat een gemeente niet slechts een uitvoeringsorgaan van het Rijk is, maar ook een gemeenschap met een eigen moreel kompas. Dordrecht is een stad met een lange geschiedenis van rechtvaardigheid, van solidariteit en van betrokkenheid bij de wereld om haar heen. Wanneer er zich wereldwijd tragedies voltrekken die miljoenen mensen raken, zoals in Gaza, kunnen wij als gemeenteraad niet doen alsof dat ons niets aangaat. Als DENK Dordrecht vinden wij dat onze stad niet weg mag kijken bij grove schendingen van mensenrechten.

De beelden en berichten uit Gaza raken ook Dordtenaren diep, ongeacht afkomst, geloof of politieke voorkeur. Wat daar gebeurt, is niet slechts een ver-van-ons-bedshow, maar een directe aantasting van waarden die wij als samenleving hooghouden, menselijkheid, rechtvaardigheid en vrede. Wanneer wij ons uitspreken over Gaza, doen wij dat niet om politiek te bedrijven over de landsgrenzen heen, maar om onze waarden te verdedigen, vrede, rechtvaardigheid en menselijkheid. Een stad die deze waarden hooghoudt, laat zien dat ze niet alleen gelden binnen de gemeentegrenzen, maar ook universeel zijn. En wij roepen de gemeenteraad van Dordrecht, maar ook de gemeente Dordrecht, op om niet te zwijgen bij humanitaire rampen. Laten wij als stad onze stem gebruiken om

rechtvaardigheid te bevorderen, solidariteit te tonen met slachtoffers van geweld en de hoop op vrede levend te houden. Dat is geen inmenging in het buitenlandbeleid, maar een teken van beschaving van een stad die haar geweten niet inruilt voor bestuurlijke gemakzucht. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ayverdi. Normaal zou ik nu het woord geven aan iemand van de Partij van de Arbeid, maar volgens mij zit die niet aan tafel. Kom ik bij de Partij voor de Dieren, mijnheer Aarden.

De heer Aarden: Voorzitter, de Partij voor de Dieren wil beginnen met waardering voor de vele Dordtenaren die zich hebben uitgesproken via demonstraties, petitie en inspraak inderdaad. Dat zijn geen verre wereldkwesties. Dat zijn inwoners van onze stad die geraakt worden door menselijk leed en die van hun gemeentebestuur verwachten dat het zich laat leiden door compassie en rechtvaardigheid. Sommige partijen zeggen dat de gemeenteraad hier niet over gaat, dat we ons moeten beperken tot Dordtse zaken, maar Dordrecht heeft in haar eigen geschiedenis juist laten zien dat ze verder kijkt dan haar eigen grenzen. In de jaren '90 koos Dordrecht bewust voor samenwerking met Dordrecht in Zuid-Afrika om de gevolgen van de apartheid te helpen bestrijden. Toen vond de raad dat internationale solidariteit wel een lokale verantwoordelijkheid was. Waarom zou dat nu anders zijn? Als we zeggen staan voor menselijkheid, gelijkwaardigheid en vrede, dan moeten die waarden ook zichtbaar zijn in ons handelen. De raad kan geen buitenlandse politiek voeren, maar we kunnen wel moreel leiderschap tonen. Dat betekent, niet weggijken bij schendingen van mensenrechten, waar dan ook ter wereld. Duizenden Dordtenaren hebben zich uitgesproken voor vrede en menselijkheid in Gaza. De vraag is niet of wij dat politiek moeten vertalen, maar hoe. Het doet ons dan ook pijn dat de motie Dordrecht spreekt zich uit tegen mensenrechtenschendingen in Gaza eerder werd verworpen. Het verwerpen van zo'n oproep voelt als het sluiten van de ogen voor het morele appel van duizenden Dordtenaren. Daarom roepen wij de raad op om de eerdere afwijzing niet te zien als een eindpunt, maar als een moment van bezinning. Dordrecht heeft in haar geschiedenis laten zien dat ze durft te staan voor gerechtigheid. Laten we die traditie voortzetten, de eilandmentaliteit van ons af afwerpen en in woord en houding laten zien dat Dordrecht kiest voor mededogen. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Aarden. Mijnheer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, om te beginnen, refererend aan de raadsvergadering van 27 mei, heeft mijn partij na heel veel wikken en wegen besloten om aan de stemming over de motie niet deel te nemen. Daar hebben wij uiteraard een verklaring voor, maar daar kom ik straks ook in mijn woordvoering op terug. Voorzitter, zoals eerder gerefereerd, in die desbetreffende raadsvergadering zijn wij tot het oordeel gekomen dat een oproep richting het kabinet om een oordeel te vellen over de genocide in Gaza geen zin had. En dat oordeel hebben wij nog steeds. Voorzitter, ik benoemde toen dat het kabinet met elkaar in de clinch lag en nog geeneens een week later viel het kabinet. En ik vind het best wrang dat ik ook vanavond weer hoor dat men richting het college kijkt en dat een brief die richting het kabinet zou gaan, waarvan we allemaal heel goed weten dat een demissionair kabinet, weliswaar zijn morgen de verkiezingen zijn,

nog heel lang kan duren eer er een nieuw kabinet wordt geïnstalleerd, dat het leed de komende maanden alsmaar zal gebeuren.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik moet daar toch op reageren. Wat is het minste aan een brief om te sturen naar de Tweede Kamer om je uit te spreken tegen het vermoorden van kinderen en vrouwen en onschuldige mannen? Wat is daar mis mee?

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, daar wil ik juist op komen. Daar is absoluut niks mis mee. Ik doe daar met veel plezier aan mee. Plezier tussen haakjes, begrijp me niet verkeerd. Maar voorzitter, en dat is denk ik ook het belang van een lokale partij, wij zijn van mening dat een brief schrijven richting het kabinet, waarvan we ook al weten dat die er niks mee gaat doen, geen zin heeft. Wij stellen daarom ook voor, en de geschiedenis heeft die opdracht aan ons als gemeente Dordrecht ook gegeven, we hebben de Dordtse synode gekend, de eerste stadsrechten, heb ik ook op 27 mei genoemd. Wij als inwoners van Dordrecht hebben de mogelijkheid gekregen, en die moeten we juist pakken als gemeenteraad van deze stad, om zelf iets te doen in plaats van te kijken naar een college of naar een kabinet, waarvan we al weten dat, dat niks gaat opleveren. Mijn oproep zou zijn, als we serieus dit onderwerp met elkaar willen dragen, en volgens mij spreek ik dan namens de hele gemeenteraad, laten we dan vanuit onze gemeenteraad die rol pakken en een oproep doen richting het parlement van Israël, desnoods richting de leiders van Hamas, wie het dan ook moge zijn, dat wij, en het klinkt misschien lachwekkend, maar dat vanuit deze stad, de oudste stad van Holland, waar er in de geschiedenis hele belangrijke dingen zijn gebeurd, datgene wat daar nu plaatsvindt niet accepteren en dat de geschiedenis al die mensen die daar nu aan deelnemen zal oordelen.

De voorzitter: Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, ik weet niet waar ik hier naar luister. Meen ik oprecht, ik weet niet waar ik naar luister. Voorzitter, de oproep van mijnheer Gündogdu is van, laten we het kabinet niet aanspreken op hun verantwoordelijkheid, die alle macht heeft om internationaal Israël aan te spreken om een verandering teweeg te brengen, maar laten we lokaal een brief schrijven aan Hamas of aan Israël om ons geluid te laten horen. Wat voor signaal wilt u hiermee afgeven en welke macht heeft u daarbij? Ik snap dat niet.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik zou tegen mijnheer Burakçin zeggen, of u bent enorm naïef of u bent politiek onvolwassen. Voorzitter, u heeft al in mei een poging gedaan om middels een motie een oproep te doen richting het kabinet, waarvan u zelf heel goed wist dat die niks met een dergelijke oproep zou gaan doen. Die oproep is er niet

gekomen uiteindelijk. Maar dat weet u nu nog steeds. U weet dat er op dit moment een demissionair kabinet is en dat er de komende maanden ook niks aan deze situatie zal veranderen. U kunt morgen namens de gemeenteraad, als lid van deze gemeenteraad ...

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu, het is een goede gewoonte om via de voorzitter te spreken.

De heer Gündogdu: Voorzitter, maar kunt u morgen al met een aantal gelijkgestemden in actie treden. En dat is waar ik u toe oproep, voorzitter.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, ik voel mij toch echt geroepen om hierop te reageren, want ik word hier verweten naïef te zijn. Mijnheer Gündogdu zit al jaren in de politiek, langer dan dat ik ben, en ik vind het eigenlijk heel erg bijzonder dat mij nu naïviteit wordt verweten. En ik zal uitleggen waarom, voorzitter. Want hetgeen waar we nu hier voor zitten komt niet vanuit mijn partij, het komt vanuit onze inwoners. Zij hebben een petitie aangeboden aan de burgemeester. Zij voelen zich niet gehoord of gezien en zij vragen de politiek om hier hun stem te laten horen. Daarom zitten wij hier. En ik verwacht ook van mijnheer Aydın, van mijnheer Gündogdu, dat hij ook hier gehoor aan geeft. Dat hij zijn inwoners serieus neemt.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik hoor geen vraag, maar ik wil alsnog reageren, uiteraard. Uiteraard, voorzitter, neem ik die oproep heel serieus. Ik heb, sterker nog, met mijnheer Burakçin samen mee gedemonstreerd. Samen, bijna arm in arm zou ik zeggen. Natuurlijk ben ik begaan met al die mensen die de oproep doen. Alleen waar wij enorm van mening verschillen is, wij houden het liever dichter bij onszelf dan dat we een oproep doen richting het kabinet, waarvan we nu al op voorhand weten, dat gaat hem niet worden. Dat gaat niks opleveren.

Met name ook met oog op de nabije toekomst, waarvan we weten dat het misschien maanden gaat duren eer een kabinet missionair is. Dan zou ik zeggen, waarom maakt u niet de keuze om vanaf morgen wel een oproep te doen of een eerste stap te zetten? Dat probeer ik te achterhalen.

De voorzitter: U bedoelde mij waarschijnlijk, maar het is u vergeven. Mevrouw Kamphuis wil ook nog iets aan u vragen.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde via u vragen aan mijnheer, hoe had u in gedachten dat wij met een brief naar Hamas of naar Israël toe invloed hebben? Maar met de burgemeester erbij heb je toch veel meer invloed? En als de minister die daarover gaat meetekent, dan heb je nog veel meer invloed. Bent u dat ook van mening?

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mevrouw Kamphuis, u begrijpt toch ook heel goed, en laten we elkaar echt even de vliegen niet afvangen, als ik het goed uitdruk, datgene wat u nu bedoelt aan te geven, dat gaat niks opleveren. Er gaat geen brief komen vanuit het kabinet naar de regering van Israël, waarbij men oproept tot het stoppen van het geweld of wat dan ook. Dat gaat niet gebeuren. U heeft als volksvertegenwoordiger de mogelijkheid om vanuit uw rol als gemeenteraadslid iets te kunnen doen. Waarom pakt u die rol niet op en legt u de verantwoordelijkheid bij een burgemeester dan wel het kabinet? Want ik heb ook bewust gezegd ...

De voorzitter: Mevrouw Pichel wilde u ook nog eventjes ...

De heer Gündogdu: Maar ik moet even.

De voorzitter: Maakt u uw zin af en dan gaan we naar mevrouw Pichel.

De heer Gündogdu: Ik wil even mijn zin afmaken. Want waarom ik tot deze insteek kom is namelijk dat de geschiedenis van Dordrecht de inwoners een verantwoordelijkheid gegeven en ik wil die verantwoordelijkheid oppakken. En ik daag u uit om met mij daaraan te werken.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Kamphuis: Mag ik daarop reageren, voorzitter?

De voorzitter: U mag er zo op reageren. Ik ben even benieuwd wat mevrouw Pichel zegt. Ik hou het even in die volgorde.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan mijnheer Gündogdu, want ik heb eigenlijk wel oren naar zijn voorstel. Ik kan me ergens wel indenken wat hij daarmee beoogt. Aan de andere kant merk ik wel, want hij geeft aan, de brief naar een kabinet heeft niet heel erg veel zin, want ze gaan er toch niet zoveel aan doen. Het is überhaupt de vraag of dat, dat het doel is.

Want we weten natuurlijk, denk ik, ook wel dat als we het daar gaan neerleggen dat, dat geen garantie geeft voor een landelijke uitspraak. Alleen waar het mij om gaat is, en dat merken we ook, dat hier een moeilijkheidskwestie is, want dan zouden we eerst hier allemaal de handen ineen moeten slaan.

De voorzitter: Maar nu de vraag?

Mevrouw Pichel: En ik ben even benieuwd waar hij de brug ziet.

De voorzitter: Uw vraag?

Mevrouw Pichel: Ik ben benieuwd waar hij die verbinding ziet en die brug denkt te kunnen slaan.

De heer Gündogdu: Voorzitter, bedankt voor deze vraag. Ik ga weer even terug naar 27 mei. Ik citeer, "Juist nu, omdat wij nog een aantal dagen geleden hebben onderstreept hoe belangrijk vrijheid is, en dat we gezamenlijk hebben gezegd, dit nooit meer, laten we

daar per vandaag invulling aan geven. En we doen daarom een oproep aan het college, deze raad en zeker aan onze burgers, laten we elkaar vasthouden. We zijn vanuit onze politieke partij bereid dit initiatief op ons te nemen en hebben jullie hulp daarvoor nodig." Voorzitter, en dat is juist de oproep geweest die ik destijds heb gemaakt. Waarvan nu Extinction Rebellion eigenlijk dezelfde oproep doet in haar brief. Zij zeggen ook, hou elkaar vast. Probeer juist met elkaar de dialoog aan te gaan om geen oneigenlijke tegenstelling te bewerken, maar uit een krachtig signaal naar buiten. En wij als gemeenteraad hebben die mogelijkheid, horende al die mensen die hebben ingesproken, al die duizenden mensen die de straat op zijn gegaan. Wij kunnen die verantwoordelijkheid nemen. Waarom doen wij dat niet en kijken we continu naar een burgemeester en naar een kabinet?

De voorzitter: Ik denk dat uw standpunt in dit opzicht duidelijk is, maar mevrouw Kamphuis die wilde nog een vervolgvraagje stellen.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Natuurlijk wil ik de uitdaging aangaan, maar ik ben ook niet zo naïef om te denken dat, via de voorzitter, deze brief ook invloed heeft op onze regering en in Israël. Wat onze bevolking wil, en wat XR bedoelt met die brief denk ik, want ik heb het nog niet nagevraagd, is, laten we onze handen ineenslaan en ons uitspreken als de gehele gemeenteraad, waaronder de burgemeester. Spreek je gewoon uit. Dank u wel.

De voorzitter: Was niet echt een vraag denk ik? Dan stel ik voor ...

De heer Ayverdi: Voorzitter, ik had wel een vraag.

De heer Gündogdu: Het was geen vraag, maar ik wil daar juist wel op reageren. Dat is exact wat ik ook beoog.

Dat we een uitspraak doen in plaats van te kijken naar een ander machtsorgaan, of bestuursorgaan, pardon, waarvan ik naar eer en geweten niet het idee heb dat zij een stap gaan zetten. Dat geloof ik niet en vandaar dat ik die rol meer bij mij neerleg, bij deze raad neerleg, dan bij een Rijksoverheid.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ayverdi wilde ook nog iets vragen.

De heer Ayverdi: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp nog steeds niet waarom wij een brief moeten schrijven naar Hamas en Israël, terwijl volgens de nieuwe VN-rapporten, de rapporten van de VN-rapporteur Francesca Albanese, wordt gesteld dat Nederland, of de Nederlandse overheid, medeplichtig is en medeschuldig is aan genocide in Gaza. Dan is het toch vanzelfsprekend dat wij in contact willen blijven met onze regering om te zorgen dat wij een kleur geven vanuit Dordrecht? Een Dordtse kleur, die niet aan de kant staat van genocide, maar die aan de kant staat van rechtvaardigheid en vrede.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, of ik kan me niet goed uiten of duidelijk maken of mensen willen mij niet begrijpen. Ik ben het daar volledig mee eens, dat wij een signaal richting het kabinet uiten en dat wij hen oproepen om actie te ondernemen richting de regering van Israël. Maar dat gaat het niet worden. Vandaar dat ik zeg, met al die verantwoordelijkheid die wij hebben gekregen van de 120.000 inwoners van deze stad, laten wij de handen ineenslaan om wel een brief de deur uit te doen in plaats van te kijken naar ander bestuursorgaan, waarvan we weten dat zij het niet gaan doen.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Een laatste keer, denk ik, over dit onderwerp. Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, zeker voor de laatste keer. Ik zit nog steeds aandachtig te luisteren wat voor onzin eigenlijk mijnheer Gündogdu hier uitkraamt, want het slaat echt helemaal nergens op. Maar toch een vraag richting mijnheer Gündogdu, als hij zo van mening is om dit probleem aan te kaarten, ook bij Hamas en Israël, waarom kan dat niet hand in hand? Dat we en een betoog, of tenminste een signaal afgeven richting het kabinet, en een brief schrijven. Bent u daar voor?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Gündogdu gaat zo antwoorden. Ik wil u wel verzoeken om niet een oordeel uit te spreken over zijn woorden. U mag van mening verschillen, maar raadsleden die onzin uitkramen, ik geloof dat we dat niet tegen elkaar moeten zeggen. Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, bedankt voor deze laatste woorden die u uitspreekt. Voorzitter, dat kan wel als onzin klinken, maar ik meen het oprecht en ik ben serieus. Want tot nu toe is, van al die sprekers, het enige wat ik hoor, er moet een brief richting het kabinet. Geen ander andere oplossing. En ik denk graag ook wat breder en meer dichterbij ons, wat wij wel kunnen doen. Voorzitter, uiteraard, ik kan een brief ondertekenen, maar waarvan ik wel weet dat die niks gaat uithalen.

Maar ik zet zo met krabbel daaronder, dat is geen enkel probleem. Dat is ook niet het issue. Ik wil vanaf morgen dat geweld stopt. En u zegt, door een brief te schrijven en dan te hopen dat het kabinet daar iets mee doet, dat u eigenlijk vijf, zes maanden, of misschien nog langer, de tijd laat verstrijken, waardoor er nog meer slachtoffers gaan vallen. Dat is de keuze die u maakt en die keuze wil ik niet maken.

De voorzitter: Ik denk dat het duidelijk is dat u het niet eens gaat worden vanavond. Was u klaar met uw woordvoering verder?

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik wilde nog even laat reageren op de brief van Extinction Rebellion. Het is een brief naar mijn hart, laat ik het zo zeggen. Met name doordat zij ook aangeven dat dit onderwerp wat spanningen kan oproepen in de samenleving en dat zien we ook weer terug in deze raad. Laten we alsjeblieft ervoor zorgen dat we met elkaar en naar elkaar luisterend, echt tot een dialoog komen. En niet dat we elkaar in een bepaalde hoek gaan duwen van, jij bent voor of jij bent tegen of dit en dat, want daar is niemand bij geholpen. En Dordrecht als een stad, waar wederom de geschiedenis ons heeft laten zien dat wij hele belangrijke beslissingen hebben kunnen nemen, dat we daar ook recht aan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gündogdu. Ik ga naar mijnheer Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. De vorige keer ben ik niet bij de bijeenkomst aanwezig geweest, maar mijn collega wel en ik heb hem teruggezien. Als ik even vooral inga op de vragen zoals die gesteld zijn. De eerste vraag van de SP, als we zeggen we staan voor menselijkheid, gelijkwaardigheid en vrede, hoe geven we daar concreet uitdrukking aan in onze rol als gemeenteraad? Vanuit Beter voor Dordt is het natuurlijk zo dat wij echt vinden dat ook raadsleden, en alle inwoners, altijd alle gelegenheid moeten pakken om zich te uiten als ze zich ergens tegen willen uitspreken of ook als ze iets wel voor elkaar willen krijgen. En wat ons betreft, of er dan bijeenkomsten of demonstraties zijn, daar kunnen raadsleden, naast inwoners, zich natuurlijk ook laten zien om daarin te steunen. En om dan een bruggetje te maken naar ons gemeentebestuur, ons gemeentebestuur vertegenwoordigt natuurlijk alle Dordtenaren. Ook mensen die zich niet uitspreken, die zich niet laten horen. En stel je nu eens voor dat er een petitie wordt voorgelegd met drieduizend of vierduizend handtekeningen, waarbij we wat richting Hamas moeten doen, moeten we daar dan ook met elkaar mee omgaan. En daarom vinden wij, vanuit Beter voor Dordt, laten we vooral onszelf allemaal uitspreken en bij die demonstraties en zo aansluiten. Maar laten we dat niet via de gemeenteraad en via het stadsbestuur lopen.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis van de SP heeft een vraag aan u.

Mevrouw Kamphuis: Ik kan me herinneren dat we ook een vergadering hebben gehad over slavernijverleden. Daar hebben wij als burgers ook niks mee te maken gehad. Onze voorouders wel.

Dat was ook een klein groepje en daar hebben we ook naar geluisterd om ons uit te spreken tegen de genocide of tegen het slavernijverleden. Waarom kan het dan hier niet bij? Dit vraag ik aan u via de voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel. Het is goed dat mevrouw Kamphuis dit noemt, maar het is natuurlijk iets uit ons eigen verleden en wat onze eigen voor-, voor- en voorouders betrof. En dat is hier natuurlijk een andere situatie. Wat mij betreft niet te vergelijken. Ik wil eigenlijk doorgaan ...

De voorzitter: Een korte vervolgvraag.

Mevrouw Kamphuis: Zeker niet te vergelijken, maar bij wat er toen is gebeurd, zijn ook slachtoffers gevallen en nu weer. Ik kan niet gaan vergelijken of het een erger is dan het andere. U wel? Dit vraag ik via de voorzitter.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, als ik daarop mag reageren?

De voorzitter: Geeft u maar antwoord.

De heer Schalken-den Hartog: Ik vind het allemaal vreselijk. Ik denk dat, dat het enige goede antwoord is. Als ik naar de volgende vraag ga van, hoe gaan we om met het feit dat duizenden Dordtenaren ...

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Burakçin wil ook nog iets vragen.

De heer Burakçin: Voorzitter, toch nog een korte vraag, want ik vind dat mijnheer Schalken nu wel een karikatuur maakt van duizenden mensen die gedemonstreerd hebben om zich uit te spreken tegen onrecht. En u gebruikt, als mensen nu ook gaan demonstreren voor Hamas, gaan we daar ook wat mee doen? Ik vind het eerlijk gezegd wel schrijnend dat u dat voorbeeld op die manier geeft. Maar hoe kijkt u naar dit conflict dan, voorzitter? Want wat vindt u eigenlijk wat we moeten doen? Vindt u wel dat we hier ons over moeten uitspreken of niet?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, volgens mij gaf ik in het begin al aan dat wij vanuit Beter voor Dordt vinden dat iedereen zich vooral moet uitspreken. Als er demonstraties zijn tegen het geweld, en of dat nu gaat om Gaza of om andere zaken die spelen, dan kunnen raadsleden, inwoners, zich daar altijd allemaal bij aansluiten. Maar wat ons betreft is het niet altijd noodzakelijk om een bepaalde oproep via het gemeentebestuur te doen. En dat is denk ik het verschil wat wij hebben en ik denk dat we daar ook niet samen uitkomen. Het is heel leuk om daar discussie over te voeren, maar het zet denk ik alleen maar mensen verder tegen elkaar op en ik weet niet of dat uw bedoeling is. Mijn bedoeling in ieder geval niet.

De voorzitter: Mijnheer Burakçin wil daar nog een keer op ingaan.

De heer Burakçin: Voorzitter, ik hoor wat u zegt, maar de initiatiefnemers hebben niets anders gedaan dan gebruikmaken van hun democratisch recht om op deze manier dit ter sprake te brengen. Dan vind ik dat u daar wel een beetje respect voor moet hebben.

De voorzitter: Ik ga nog maar een keer vragen. Ik snap de emoties, maar laten we ons aan de spelregels houden en via de voorzitter spreken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Als ik daarop mag reageren, Beter voor Dordt vindt het fantastisch dat al die inzetten en al die demonstraties zijn geweest en dat zoveel mensen zich hebben uitgesproken. Maar wat Beter voor Dordt betreft, maakt dat het niet noodzakelijk dat wij ons daar als gemeentebestuur, of als gehele gemeenteraad, over moeten uit spreken. En ik denk dat, dat het punt is waar we met elkaar van mening over verschillen. En ik denk dat we daar vandaag ook niet uitkomen. Dat, dat verschil van mening blijft.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog: En dat wil niet zeggen dat wij vanuit Beter voor Dordt het niet vreselijk vinden wat daar gebeurt. Dat vinden we net zo vreselijk als wat ook gebeurt in Oekraïne, in al die Afrikaanse landen en andere landen waar ook heel veel oorlogen en vreselijke situaties zijn.

De voorzitter: Een moment. Mevrouw Kamphuis, ik laat mijnheer Schalken eventjes zijn woordvoering afmaken. Ik denk dat u al genoeg even het woord gehad hebt, maar er zijn nog een paar partijen die aan het woord komen. We hebben maar een uur. Ik zet u even in de wachtstand, als u het niet erg vindt.

Mevrouw Kamphuis: Ik heb wel een goede vraag.

De voorzitter: U heeft alleen maar goede vragen.

Mevrouw Kamphuis: Maar, voorzitter, oprecht, ik wil hem wel stellen.

De voorzitter: Dan moet u hem heel kort stellen en dat is voorlopig echt de laatste.

Mevrouw Kamphuis: het genocideverdrag zegt, iedereen is verantwoordelijk. Dordrecht heeft invloed, Papendrecht heeft invloed, Nederland ook. Wij zijn medeplichtig als wij niks doen. Nu is onze vraag, hoe denkt Beter voor Dordt daarover? Dit vraag ik via de voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken. Antwoord en dan mag u daarna uw woordvoering afronden.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Een kort antwoord volgens mij. Een herhaling van wat ik eerder al zei. Ieder raadslid kan zich uitspreken, iedere bewoner kan zich uitspreken, iedereen kan petitie ondertekenen en wat ons betreft hoeft zo'n oproep niet altijd via een gemeenteraad of via een gemeentebestuur richting de landelijke overheid.

Even kijken, ik ga door naar de andere vragen die ook gesteld zijn. Vinden wij dat de gemeente Dordrecht zich moet uitspreken over internationale conflicten, zoals Gaza? Wat Beter voor Dordt betreft ligt dat in eerste instantie bij de landelijke politiek. En wat natuurlijk niet wegneemt dat, ook wanneer er demonstraties zijn over dat soort onderwerpen, raadsleden en andere inwoners hand in hand zich met elkaar tijdens zo'n demonstratie daar prima over kunnen uitspreken. En wat ons betreft hoeft dat niet altijd via een lokale gemeenteraad te lopen. Ik ga nog even terug naar een vraag die ook werd gesteld over het bieden van ...

De heer Ayverdi: Voorzitter?

De voorzitter: Ik laat mijnheer eventjes nu uitpraten om ook de anderen straks nog aan de beurt te laten komen.

De heer Schalken-den Hartog: Over de medische evacuatie. Dat was ook met de beantwoording op de vragen die werden gesteld. Daar wilde ik ook nog even op reageren vanuit Beter voor Dordt. Wat ons betreft moet dat natuurlijk mogelijk zijn, waarbij als eerste, denk ik, het initiatief ligt bij het Albert Schweitzer ziekenhuis. Of zij inderdaad echt in staat zijn om mensen ook op te vangen. En wanneer zij dat kunnen, dan lijkt het me prima als de gemeente ook gaat kijken waar zij kunnen faciliteren en ondersteunen om dat eventueel mogelijk te maken. Ik wil het daarbij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik laat uw vraag eventjes. Misschien als er zo meteen tijd over is, maar ik wil eerst nog even mevrouw Pichel en de heer Laban hun woordvoering laten doen. Mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Het lijkt een vanzelfsprekende uitspraak dat we geen oorlog willen, maar blijkbaar is dat voor veel mensen op deze wereld niet het geval. Ik zag onlangs de quote, if war is the answer, we are asking the wrong question. Als oorlog het antwoord is, dan stellen we de verkeerde vraag. En voorzitter, er is veel aan de hand op de wereld. Gaza is vooral veel in het nieuws, maar vele andere conflicten halen niet eens het Nederlands nieuws. En wij vragen hier niemand om partij te kiezen tussen Israël of Palestina. En wij kunnen het ons wel voorstellen dat we, als vanuit oorsprong christelijke samenleving, deze verdeeldheid overstijgen en ten alle tijde oproepen tot vrede. Als ik dan nog even langs de politieke vragen loop, dan geeft mijn woordvoering eigenlijk wel deels antwoord op een en twee. We staan voor menselijkheid, gelijkwaardigheid en vrede en we geven daar, denk ik, op deze manier ook een concrete uitdrukking aan. Moeten wij dat vertalen in een politieke uitspraak? Het woord moeten is altijd heel dwingend. Het is inderdaad de vraag, wat willen we met elkaar uitspreken? En daarbij vinden wij het belangrijk om altijd op te roepen tot vrede. Licht dat inderdaad bij ons of uitsluitend bij het Rijk? Hier hebben we weer de vraag is het of-of, of zou het en-en kunnen zijn? En daarom zei ik, ik heb ook oren naar het voorstel van de heer Gündogdu. En hoe kijken we naar de handel met Israël? Dat vind ik nog een lastige om die hier in de oordeelsvorming te bespreken, omdat we daar verder helemaal niet echt op in zijn gegaan en nog helemaal niet beeldvormend hebben gekeken waar we dan tegenaan lopen.

Wellicht dat die nog ergens geparkeerd moet worden, tenzij ik hier iets anders hoor of uiteindelijk van de portefeuillehouder daar een reactie op krijg. En daar zou ik het graag bij willen laten, voorzitter

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Pichel. Mijnheer Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. We zijn vanavond aanwezig in de commissie, omdat we dat ook waardig vinden, gezien hoe het onderwerp bij veel Dordtenaren leeft. Er hebben veel mensen meegelopen met de demonstratie, maar wij spreken ook veel mensen die er bewust voor hebben gekozen dat niet te doen. Zij zijn van mening dat de Dordtse aangelegenheden de hoogste prioriteiten hebben voor de gemeenteraad. We zullen vanavond dan ook voornamelijk luisteren, omdat we op wat eerder in de raad en in de commissie is gezegd, geen nieuwe zaak kunnen aanvullen. We hopen en bidden dat het broze bestand dat nu van kracht is, mag bijdragen aan een oplossing in de regio. Desalniettemin blijven we van mening dat de gemeenteraad niet de plek is om hier het debat over te voeren, maar uit respect voor het onderwerp en onze collega's luisteren we graag mee naar alle overwegingen en de inbreng van iedereen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Laban. Mijnheer Ayverdi, u had nog een korte vraag voor mijnheer Schalken. Dat kan nog voordat ik het woord aan iemand anders ga geven.

De heer Ayverdi: Ik heb ook vragen richting andere fracties. Kan ik ze dan ...

De voorzitter: Laten we een vraag stellen. Anders halen we het echt niet. Dan lopen we gewoon uit qua tijd.

De heer Ayerdi: Dan begin ik met de laatste, voorzitter.

De voorzitter: De belangrijkste vraag gewoon even.

De heer Ayverdi: Wat vindt fractie ChristenUnie/SGP van het feit dat zij hadden gepleit om een Israëlische vlag te hijsen in onze gemeente als wij er niet over gaan?

De voorzitter: Mijnheer Laban

De heer Laban: Op het moment dat, dat voorlag, waren we niet de enige fractie in de gemeenteraad die daar zo over dacht. En wat er toen, op dat moment, gebeurd is, op 7 oktober vorig jaar, is te verschrikkelijk voor woorden. En ik denk dat de steun zoals toen is uitgesproken richting het volk, en uiteindelijk is de Israëlische vlag niet gehesen, dat weet u net zo goed als ik, is de vredesvlag gehesen en daar staan wij nog steeds volledig achter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Laban. Goed. Beste mensen, wij hebben nu oordeelvormend kunnen spreken aan de hand van politieke vragen en ik denk zelfs nog wel iets breder. Er was eigenlijk geen onderliggend stuk. Het is best bijzonder dat er een portefeuillehouder aan tafel zit, want die zou eigenlijk ook helemaal niet hoeven te reageren.

Want u heeft ook niet richting hem, in ieder geval niet richting een stuk van het college, gesproken. Toch is de burgemeester bereid namens het college in ieder geval iets te zeggen. Mijnheer Mol.

De heer Mol: Voorzitter, dank. En laat ik vooropstellen dat ik wel als burgemeester heel trots ben op een stad met inwoners die zich uitspreken, op elke beschaafde wijze die ze daarvoor vinden, en dat we op de juiste plek ook het goede gesprek hebben. Wij hebben niet voor niets gezegd als college, nu spreek ik als collegevoorzitter, dat de raad zich echt eerst moet uitspreken over wat ze van een aantal zaken hiervoor vinden, voordat wij ook echt een handelingsperspectief hebben. En ik ga vanavond als burgemeester ook geen uitspraken doen, omdat dan vervolgens de discussie over mijn woorden gaat. En ik kan heel veel woorden vinden om uit te drukken wat ik vind, maar ik vind dat hij voor nu echt eerst even bij de raad ligt en het ook aan u is om te overwegen om dit te agenderen voor de gemeenteraad en daarvoor ook de juiste uitspraken te doen. Ik wil nog wel even terugkomen op de verschillende vragen over hulpverlening. U heeft allemaal begrepen dat vandaag de eerste kinderen in Nederland vanuit Gaza zijn aangekomen voor medische hulp. Ik heb zelf vandaag contact gehad met Nicole Stolk, de voorzitter van het college van bestuur van het Albert Schweitzer ziekenhuis, en zij werken in regionaal verband samen om af te stemmen welk ziekenhuis welk kind kan behandelen. En ik hecht er toch aan om u daarvan deelgenoot te maken, zodat u dat weet.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ik probeer even te duiden wat de burgemeester nu probeert te zeggen aan ons. Is het zo dat hij nu een uitspraak nodig heeft van ons om aan te geven ... Want het ging nu over twee onderwerpen. Over een signaal richting het kabinet met de petitie en om de kinderen hier op te vangen. Moeten we nu gaan stemmen in de commissie of wij bereid zijn om die kinderen hier op te kunnen vangen, omdat die bereidheid er is binnen het ASVZ?

De heer Mol: De voorzitter mag het ook doen, maar het is evident dat die opvang op dit moment gecoördineerd wordt in Nederland en dat het Albert Schweitzer daar ook aan meewerkt. Dat het Albert Schweitzer, net zoals elk ziekenhuis, acute zorg geeft aan degene die dat nodig heeft. En als die vraag gesteld wordt, dan werken ze daaraan mee. Dat is niet aan ons om daar een stemming over te hebben.

De voorzitter: En het is ook niet aan de commissie om te beslissen of de burgemeester iets moet doen. Dat doen we in de raad. Dat wilde ik even toevoegen. Iemand anders die nog wat wilde vragen naar aanleiding van de woorden van de burgemeester? Zo niet, dan ga ik even met u in overleg van, hoe gaan wij hiermee verder? We zijn het, denk ik, niet eens over, moet er nu wel richting het kabinet iets of moet het nu niet? Het zou kunnen dat we dat aan de raad gaan voorleggen.

En dan zou mijn voorstel zijn om dat in de raad niet meer te bespreken, maar ons daar te beperken tot een soort stemming over, noem maar wat, maar in ieder geval niet gaan herhalen wat we nu doen. En het tweede, en daarna mag u mijnheer Van der Net, is over die medische hulp. Van, verwachten wij van het college nog enige actie op dat terrein? En daar zouden we dan in de raad nog wel van gedachten over kunnen wisselen, want dat hebben we hier nauwelijks gedaan en bovendien hoort dat dan ook in de raad. En dan zouden we kunnen kijken, is een meerderheid er überhaupt voor, los van het feit of we erover gaan? Maar mijnheer Van der Net wilde eerst wat zeggen.

De heer Van der Net: Dat is eigenlijk mijn voornaamste punt, voorzitter. Van, wat ligt er dadelijk en wat is de tekst daarvan? En zolang dat natuurlijk niet duidelijk is, is daar ook geen politiek oordeel over mogelijk. We hebben natuurlijk al die motie gehad en daar is al een politieke uitspraak geweest vanuit de raad. En de vraag is natuurlijk nu van, ook richting de commissie, wat ligt er dan dadelijk in de raad? Wat is de tekst daarvan? Want pas dan kan daar een politiek oordeel over worden gegeven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer van der Net. Daar heeft u helemaal gelijk in. En dan zou er bijvoorbeeld weer een motie Vreemd ingediend moeten worden. Of met dezelfde woorden of met wat andere woorden, waarbij de kans aanwezig is dat er ongeveer eenzelfde verhouding uitkomt. Maar het staat u altijd vrij.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Ik zie eerst mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Gezien de situatie, hoe het nu gaat, de wapenstilstand en het gaat gewoon door, zijn wij als fractie wel aan het nadenken om een andere motie Vreemd in te gaan dienen.

De voorzitter: Als dat gebeurt, dan komt het in ieder geval in de raad. Ik hoorde nog iemand net. Mijnheer Burakçin?

De heer Burakçin: Voorzitter, we gaan er nog eens even goed over nadenken hoe we hiermee omgaan, want we kunnen natuurlijk ook wel het aantal partijen gaan tellen en ongeveer weten wat de uitslag is. En dan moeten we het er, denk ik, eventjes goed over hebben met elkaar hoe we hiermee verdergaan.

De voorzitter: Ik denk dat, dat verstandige woorden zijn om inderdaad niet haastje-repje gewoon een besluit te nemen, maar daar goed over na te denken eerst even. Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, wat ik zojuist ook aangaf, er zal in ieder geval vanuit onze partij een conceptbrief liggen die ook verspreid zal worden naar alle fracties, waarvan we hopen dat we tot een gezamenlijk standpunt kunnen komen richting de geadresseerde.

De voorzitter: Dank u wel. In ieder geval is vanavond een ding wel duidelijk geworden, dat iedereen het hele conflict verschrikkelijk vindt. Daar hebben we geen meningsverschil over. Dat is wel goed om te horen. Maar hoe volgens te handelen? Of er wel of niet een brief richting het kabinet gaat, of er een brief richting de Tweede Kamer gaat, of er een brief, voor mijn part, richting het Israëlische kabinet gaat, of dat we het zelf doen, of dat we hem laten schrijven, daar zijn we het gewoon niet over eens. Dan denk ik dat wij gewoon moeten gaan wachten op eventuele initiatieven van fracties om met de motie Vreemd te komen, waarbij mijn oproep in ieder geval zou zijn, doe niet exact hetzelfde als de vorige keer, want dan weet je, denk ik, wat eruit komt. Dat heeft niet zoveel zin. Je moet echt gaan zoeken naar iets anders. En het tweede wat ik ook wel wil meegeven, de eerstvolgende raadsvergadering is natuurlijk een begrotingsraad en wij hebben de gewoonte om bij die raad geen andere debatten te voeren. Ik zou u wel heel dringend willen verzoeken om daar rekening mee te houden. Als we het over de raad hebben, dan praten we eigenlijk over 16 december en niet over de andere van over twee weken. Niet in november. Want we hebben zelf bij de perspectiefnota gezien, toen het noodgedwongen over het Maasterras wel moest, omdat daar tijdsdruk op zat en een dwangsom, dat kon niet anders. Maar nu hebben we, denk ik, die mogelijkheid wel om het anders te doen en dat zou ik u toch wel in overweging willen geven. Ik kan u niks opleggen. U bent de baas over uw eigen voorstellen, maar ik zou er wel voor willen pleiten. Iemand die nog een slotopmerking wil doen? Zo niet, dan ga ik in ieder geval danken voor zijn en haar betrokkenheid. En goed, dat het verder gelukkig toch nog redelijk harmonieus ging. Ik wens u een fijne avond verder. Ook het publiek, bedankt. En wilt u uw lege glaasjes, kopjes meenemen? En sommigen zie ik straks weer hier. Dank u.

5. Besluit inzake het Rekenkamerrapport 'Jong in Dordt' - Raadsvoorstel.

Voorzitter: De heer Struijk

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. 't Lam (SP)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Mevr. Lindner (Beter voor Dordt)
Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Uysal (GroenLinks)

Portefeuillehouder: wethouder W. van der Kruijff

De voorzitter: Goedenavond, beste mensen. Wij zijn hier bijeen om te spreken, oordeelsvormend, over het Rekenkamerrapport Jong in Dordt: Wonen, leven en leren. Ik heb geconstateerd dat we in ieder geval een quorum hebben. Voldoende fracties aanwezig. We kunnen wettig vergaderen. Ik heet u als raads- en commissieleden hartelijk welkom. Net als mijn twee buurmannen, de wethouder Van der Kruijff en aan de andere kant de commissiegriffier. Zij zullen zich zo nog een keertje voorstellen. Welkom, de mensen op tribune, onder andere ook van de Rekenkamer die ik zie. En uiteraard de mensen thuis. Wij gaan ons rondje maken om ons voor te stellen voor het verslag en ik begin aan mijn rechterkant.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Jolanda van den Aardwegh, CDA.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

Mevrouw Lindner: Naomi Lindner, Beter voor Dordt.

De heer Uysal: Abdullah Uysal, GroenLinks Dordrecht

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK Dordrecht.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Pauwels: Sam Pauwels, PvdA.

De heer Van der Kruijff: Wim Van der Kruijff, wethouder.

De voorzitter: En mijn naam is Leen Struijk en ik ben vanavond uw voorzitter. Mijnheer 't Lam, komt u ook nog aan tafel of niet?

De heer 't Lam: Ik wist niet of jullie al begonnen waren.

De voorzitter: Wij durven niet te beginnen zonder dat u erbij bent. Voor het verslag, mijnheer 't Lam van de SP is inmiddels ook aanwezig. Goed, waarom zitten wij hier bij elkaar? De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de vraag of Dordrecht een interessante stad is voor jongeren om in te wonen. Het heeft daarover een raadsvoorstel toegestuurd naar de gemeenteraad.

Op 7 oktober hebben de Rekenkamer en het onderzoeksbureau Platform31 de bevindingen gepresenteerd in een beeldvormende vergadering. Velen van u waren daarbij aanwezig. De commissie heeft toen aangegeven behoefte te hebben aan een oordeelsvormende vergadering, die vanavond plaatsvindt. En er zijn de volgende politieke vragen geformuleerd, waarover we met elkaar gaan debatteren, hoe kan het gemeentelijk beleid beter op jongeren worden afgestemd? Hoe representatief wordt het onderzoek beoordeeld met het oog op mbo-jongeren? Hoe representatief is het onderzoek voor de Dordtse samenleving en kunnen we hier de juiste conclusies uit trekken? Hoe kunnen jongeren op een goede manier worden betrokken bij het opstellen van lokaal beleid? En hoe kunnen jongeren effectief spreken met sleutelfiguren in plaats van politici? Dat waren de politieke vragen. En ik heb een andere vraag, namelijk wel welke fracties willen hierover het woord gaan voeren? Ik zie de VSP, ik zie het CDA, VVD, ChristenUnie/SGP, ik zie Op Ons Eiland, Beter voor Dordt, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de SP. Laten we gewoon maar eens dan met de VSP beginnen. Mevrouw Striebeck, aan u de eer om als eerste het woord te voeren. En u weet, oordeelvormend, er kan geïnterrupteerd worden.

Mevrouw Striebeck: Dank u wel, voorzitter. De VSP dankt de Rekenkamer voor het waardevolle onderzoek. Het rapport laat duidelijk zien dat jongeren in Dordrecht zich niet altijd gehoord voelen en dat de aansluiting tussen beleid en leefwereld van jongeren beter kan. De gemeente Dordrecht is een fijne gemeente om in te wonen, maar voor jongeren zijn daar, zoals al heel erg bekend is, veel te weinig woningen. Het zou het zeker beter maken voor jongeren als daar beter naar gekeken zou worden. Ik ga even beginnen met het beantwoorden van de vragen. Hoe kan het gemeentelijk beleid beter op jongeren worden afgestemd? De VSP vindt dat het beleid niet over jongeren, maar met jongeren gemaakt moet worden. Dat betekent dat de gemeente niet alleen jongeren moet raadplegen bij beleidsplannen, maar actief betrokken moeten worden bij de uitvoering en evaluatie. Dat kan bijvoorbeeld door jongerenpanels of wijkambassadeurs. Hoe representatief is het onderzoek voor de Dordtse samenleving en kunnen we hier de juiste conclusies uit trekken? Het rapport geeft waardevolle inzichten, maar representativiteit is beperkt. Een bredere wijkgerichte benadering zou helpen om beter maatwerk te leveren. Hoe kunnen jongeren op een goede manier worden betrokken bij het opstellen van lokaal beleid? De VSP pleit voor laagdrempelige vormen van participatie. Gesprekken op scholen, buurthuizen, sportclubs. Het benutten van

jongerenwerkers als brug tussen jongeren en beleid. Hoe kunnen jongeren effectief spreken met sleutelfiguren in plaats van politici? De VSP vindt dat jongeren vaak meer bereiken via vertrouwde gezichten, docenten, jongerenwerkers, ondernemers of sportleiders. Deze sleutelfiguren kunnen jongeren helpen om hun steun te vertalen richting politiek. De gemeente zou deze verbindingen moeten versterken in plaats van, van alles te organiseren via formele raadstructuren. De conclusie van de VSP, die onderschrijft de conclusies van het rapport, maar roept op tot een meer praktische en representatieve menselijke aanpak in het jongerenbeleid. De jongeren willen niet alleen gehoord worden tijdens een project of een rapport, maar structureel meegenomen worden in de keuzes die hun toekomst bepalen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Striebeck. Dan ga ik naar mevrouw Van den Aardwegh van het CDA

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Dank, voorzitter. Het CDA wil ook de Rekenkamer bedanken voor het mooie stuk en het heldere stuk. Voor ons lag het oog vooral op dat we niet heel veel over het stuk konden zeggen, omdat we het niet een representatief stuk vinden en dat het daardoor ook lastig is wat we er daadwerkelijk van moeten vinden. We denken wel bij, hoe kan je het gemeentelijk beleid beter op jongeren afstemmen, door als fracties jezelf de vraag te stellen van wat vinden jongeren ervan? Wij denken dat het meer in de fracties zit, dan in een centraal beleid, omdat tot nu toe de initiatieven voor een jongerenraad diverse keren doodgebloed zijn. Nogmaals, denken we dat de fracties dat zelf moeten doen in de stukken en dan hun achterban raadplegen. Sleutelfiguren zijn, denk ik, altijd belangrijk in het leven van een jongere. En hoe dat vormgegeven moet worden, dat hebben we niet echt helder.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Lammens van de Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Het rekenkamerrapport vond ik interessant. Ik heb eraan meegewerkt. Ik vind het jammer dat er geen andere raadsleden aan hebben meegewerkt. Maar het is duidelijk voor de VVD, er zou meer te doen moeten zijn voor jongeren. Er zouden voor jongeren meer evenementen moeten zijn. Dit punt kunnen we binnenkort meenemen bij de evenementennota. Er zou voor de jongeren meer nachtleven moeten zijn. Er zouden voor de jongeren meer uitgaansmogelijkheden moeten zijn, meer huisvesting, meer hbo's, meer dependances van universiteiten. Als we die hier kunnen krijgen, dan hebben we gewoon wat meer studenten en dan kan het ook wat levendiger worden in de stad. En we kunnen natuurlijk ... Achter het station zijn we bezig met huisvesting voor jongeren en je bent in binnen tien minuten met de trein in Rotterdam. We zouden makkelijk iets van een dependance van de Erasmus Universiteit kunnen zijn. Ik denk dat, dat best wel een goede uitdaging zou zijn om dit voor elkaar te krijgen.

De heer Uysal: Voorzitter?

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Uysal van GroenLinks.

De heer Uysal: Voorzitter, mevrouw Lammens somt een heel rijtje op met wat allemaal beter en meer moet in Dordrecht, evenementen en uitgaansgelegenheden. Maar vindt

mevrouw Lammens dan dat, dat niet gebeurt of dat, dat onvoldoende is op dit moment in Dordrecht?

De voorzitter: Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Mijn vraag is aan mijnheer Uysal, bent u weleens op vrijdagavond op de Voorstraat geweest en hoeveel mensen daar lopen?

De voorzitter: Een vraag wordt met een tegenvraag beantwoordt. Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Het is altijd makkelijk om de vraag met een wedervraag te beantwoorden, maar volgens mij hebben we deze periode heel veel gedaan in het kader van evenementen. Ook met uitgaansgelegenheden. En we proberen een heleboel stappen te zetten. En dat is misschien wel gek dat notabene een raadslid van GroenLinks dat moet zeggen in plaats van dat een VVD dat zelf zegt. Vandaar nogmaals de vraag, vindt de VVD dat er te weinig op dat gebied gedaan is deze periode?

De voorzitter: Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik vind dat we voor evenementen ... En we doen gewoon heel veel. We proberen de stad levendig te krijgen. Maar als je ziet als je 's avonds, vrijdagavond, zaterdagavond, gewoon door de stad heen loopt, dan is het niet om te zeggen van, goh, wat een gezellige boel is het hier. Maar alle jongeren gaan naar Rotterdam of naar Breda. Dat is toch jammer dat ze niet in Dordrecht blijven? En dat komt ook omdat wij hier geen hbo's hebben. We hebben een hbo, maar dat is niet nog heel veel. Als we meer hbo's en universiteiten hebben, dan zou het gewoon levendiger zijn hier in Dordrecht en hebben we een betere verdeling. Als je bijvoorbeeld kijkt naar een sportclub, daar hebben we gewoon een hele grote jeugd. Het is net een kerstboom. We hebben een hele grote jeugd en een hele kleine top, want alle hbo'ers gaan gewoon naar Breda, naar Rotterdam, naar Groningen, Utrecht, noem maar op, alle studentensteden. Maar ze blijven niet in Dordrecht en dat is gewoon een heel gemis. We hebben geen studentenverenigingen meer in Dordrecht. Vroeger hadden we hier Caput Ovis. Die hebben we ook niet meer. Het is gewoon een gemis dat heel veel hbo'ers, jongeren, met achttien, negentien jaar gewoon uit Dordrecht vertrekken. En als je kijkt bij een sportclub, als je zo'n hele grote jeugdgroep hebt, wie trainen die kinderen? De ouders. Daarom is bij iedere sportvereniging altijd geruzie, omdat die ouders willen dat hun kind in het beste team komt, maar ook omdat ze trainen. Het is altijd gezeur. Bij andere steden zijn het jongeren die de kinderen trainen en dat is gewoon veel meer rust. Het zou gewoon veel beter zijn voor de samenleving als wij gewoon meer studenten hebben hier in Dordrecht. Dat is in ieder geval een duidelijk antwoord, denk ik, maar mijnheer Uysal wil toch nog iets meer weten.

De heer Uysal: Tot slot, voorzitter. We proberen wat te maken van het Leerpark van Dordrecht Academy. We hebben steeds meer hbo-opleidingen hiernaartoe gehaald. Maar we weten ook, aan de ene kant, dat er een aanbod is. Maar we weten ook dat, dat niet altijd goed aansluit en ook niet goed opgepakt wordt door studenten. Dat komt ook uit het onderzoek naar voren, van het Rekenkamerrapport, dat veel te weinig jongeren hier op de hoogte zijn van de hbo-opleidingen. Zullen we niet eerst daar eens moeten

beginnen om ervoor te zorgen dat, dat wel goed loopt, voordat we meteen voor een universiteit die gaan pleiten?

De voorzitter: Mevrouw Lammens, korte reactie als het kan.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik denk dat je wel gewoon voor weer een universiteit moet gaan. Gewoon hoog beginnen. Waarom moet je altijd maar laag beginnen? Ga gewoon hoog. En in Rotterdam is te weinig plek voor de universiteit. Ze kunnen makkelijk tien minuten met de trein hiernaartoe komen.

De voorzitter: Goed. Gaat u verder met uw woordvoering of was u klaar? Mevrouw Pichel heeft nog een vraag, sorry.

Mevrouw Pichel: Als u mij toestaat, voorzitter. Dat is natuurlijk op zich een hele interessante politieke discussie. Maar waar ik wel benieuwd naar ben, mevrouw Lammens ... Want ze lijkt heel erg aan te geven, ik zie inderdaad verbeterpunten en dingen die we, ondanks dat we zaken goed hebben gedaan, wellicht nog wat kunnen aanscherpen, kan ik daaruit opmaken dat eigenlijk de beslispunten ook worden ondersteund of heeft ze daar misschien nog ook een aantal dingen in waar ze het wel of niet mee eens is? Daar ben ik wel even benieuwd naar in het geheel van het voorstel wat er nu ligt. Wat steunt ze? Steunt ze het volledig, steunt ze het deels.

De voorzitter: Goede vraag. Hij is duidelijk. De beslispunten in het raadsvoorstel.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Die vind ik prima.

Mevrouw Pichel: Helder.

De voorzitter: Gaat u verder. Of was u klaar?

Mevrouw Pichel: Ik was klaar.

De voorzitter: Dan mag ik naar mijnheer Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Het Rekenkameronderzoek lijkt niet representatief waar het gaat om het aantal jongeren wat is gesproken, maar helaas is het niet gelukt om zoveel jongeren voor het onderzoek te interesseren als we allemaal wel hadden gewild. Als tegenhanger is wel gesproken met mensen die goed bekend zijn met jongeren in onze stad. In de gekozen opzet is zo goed mogelijk gebruik gemaakt van de wensen en bevindingen van jongeren. De clou lijkt er vooral in te zitten dat jongeren onvoldoende vroegtijdig worden betrokken. Hoe kunnen we dit veranderen? En geldt dit alleen voor jongeren of is het een meer algemeen herkenbaar beeld van ons beleid? In de vorige commissievergadering werd gezegd dat de trits beleidsambities en uitvoering rommelig waren. Ook werd gezegd dat er ambitie en aandacht is voor jongeren. Het is alleen niet altijd helder of dit aansluit op de belevingswereld van jongeren. We kunnen ons daarom goed vinden in het voorgestelde raadsbesluit, waarin het college serieus ingaat op de aanbevelingen van het rapport en een handreiking doet om de aanbeveling op een goede wijze te implementeren in beleid. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Laban. Dan ga ik naar mijnheer Tutupoly van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: voorzitter, voor ons ligt het Rekenkamerrapport Jong in Dordt: Wonen, leven en leren. En de vraag van de fractie van Op Ons Eiland is hoe representatief is het onderzoek voor de Dordtse samenleving en kunnen we aan de hand van dit rapport de juiste conclusies trekken?

Voorzitter, willen we deze vraag bevestigend beantwoorden, dan dient er sprake te zijn van een gedegen onderzoek onder een grote groep mensen van verschillende leeftijden, afkomstig uit verschillende wijken met verschillende opleidingen en in verschillende fasen in hun leven. Wat de fractie van Op Ons Eiland betreft, ontbreekt het hieraan. Allereerst het beperkt aantal jongeren dat aan dit rapport heeft meegewerkt. In totaal slechts 11 personen. Dan de leeftijden van geïnterviewden, die voor een groot deel in de tweede helft van de 20 jaar lagen, daar waar in het rapport een leeftijd genoemd staat van 18 tot 27 jaar. Mbo'ers vormden geen onderdeel van de geïnterviewden, terwijl het mbo juist een groot deel van het beroepsonderwijs in Dordrecht vormt. De conclusie dat jongeren veelal naast een zelfstandige woning de beschikking willen hebben over twee kamers, niet op kamers willen wonen, geldt wellicht meer voor oudere jongeren, maar minder voor jongeren van bijvoorbeeld 18 jaar. De onderzoekers stelden onder meer dat weinig jongeren bereid waren om medewerking te verlenen aan het onderzoek en het invullen van een enquête door jongeren niet zou werken. Maar onze fractie vraagt zich af in hoeverre jongeren actief benaderd zijn. We hebben toch scholen waar leerlingen geïnterviewd kunnen worden of verenigingen? En dan hebben we nog het aantal geïnterviewde raads- en commissieleden. In totaal blijkt dit slechts een commissielid te zijn geweest en een raadslid. Dit aantal ondervraagden is te beperkt om een goed beeld te krijgen en zal hoogstwaarschijnlijk ook nog eens politiek gekleurd kunnen zijn. Daar waar de raad eerst zelf verantwoordelijk wordt gehouden voor deze lage opkomst, blijkt achteraf dat slechts 6 of 7 fracties van de 16 fracties zijn uitgenodigd. En dan gaat het ook nog eens om de grootste fracties, grotendeels de coalitiepartijen. En de VSP, een van de grootste oppositiepartijen, blijkt niet gevraagd te zijn.

Mevrouw Pichel: Voorzitter?

De voorzitter: Een moment, mijnheer Tutupoly, want mevrouw Pichel wil u iets vragen.

Mevrouw Pichel: Heel graag. Ik ben benieuwd even mijnheer Tutupoly, want ergens snap ik wat hij bedoelt. Want eigenlijk, als ik het goed begrijp, verwijst hij naar de representativiteit van het onderzoek en dat er natuurlijk weinig respondenten zijn. Want hoe kijkt hij ernaar als we kijken dat, er staat hier ook, het onderzoek een kwalitatieve aanpak hanteert? Er is natuurlijk verschil tussen kwantitatief en kwalitatief en daarmee ga je juist eerder de diepte in, dan dat je in de breedte gaat. Betekent dat, dat Op Ons Eiland eigenlijk meer de voorkeur heeft voor een kwantitatieve aanpak en daardoor eigenlijk het onderzoek aan de kant schuift? Of in hoeverre wil Op Ons Eiland toch uiteindelijk wat doen met de conclusies en aanbevelingen en de beslispunten?

De voorzitter: Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Als ik even verder mijn woordvoering mag doen, dan worden die vragen beantwoord.

De voorzitter: Dat is geweldig. We gaan het horen. We letten scherp op.

De heer Tutupoly: Even kijken hoor. Wat de fractie Op Ons Eiland betreft, ligt de verantwoordelijkheid niet bij de raad zelf. Er is een bewuste keuze gemaakt die niet is bijgesteld, zelfs niet wanneer de opkomst veel te laag bleek te zijn. Wat de fractie van Op Ons Eiland betreft, is onderzoek naar de wensen van onze jongeren en hoe daar door het college juist op wordt ingespeeld, van groot belang. Wij willen onze Dordtse jongeren namelijk behouden voor onze stad. Zij zijn de toekomst en wanneer wij als stad de verkeerde afslag nemen, zullen veel jongeren onze stad verlaten. Wat de fractie van Op Ons Eiland betreft, is het rapport niet representatief voor onze Dordtse jongeren, zodat wij op basis van dit rapport niet de juiste conclusies kunnen trekken. Wij ervaren de inhoud van het rapport dan ook als teleurstellend. En ik neem aan dat ik daarmee de vraag beantwoord heb. Kijk, natuurlijk, je kan kwalitatief en kwantitatief, maar het een hoeft het ander niet te bijten. En als we het hebben even over slechts 11 jongeren en als we dan ook vorige keer doorgevraagd hebben, dan blijken er allerlei dingen niet in het onderzoek inbegrepen te zijn. Bijvoorbeeld de mbo'ers niet. De leeftijden van 18 jaar en dergelijke werd omhooggetrokken, omdat eigenlijk veel van de geïnterviewden eerder richting 27 gingen. Dan denk ik, wil je een kwalitatief goed onderzoek hebben, dan moet het veel breder zijn binnen de Dordtse jongeren. Want anders, zoals we eigenlijk al zagen voor de woonkeuze, heb je het over jongeren die in een totaal andere levensfase zitten en pak je niet de hele groep mee.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dit is natuurlijk wel een interessante discussie. En aan de ene kant, het verschil tussen iets is kwalitatief of iets is kwantitatief en iets kan kwantitatief zijn en nog steeds geen kwaliteit hebben, of andersom. Want u zei, de opkomst is niet hoog genoeg. Dat is inderdaad nog maar de vraag, omdat we het hebben over kwalitatief onderzoek. Dat vraagt ook om minder respondenten, omdat je de diepte ingaat. Maar als ik het zo hoor, dan vraagt Op Ons Eiland wellicht aanvullend, misschien boven op dit onderzoek, om het dan toch nog breder te trekken en bijvoorbeeld een enquête, om zo met een hogere opkomst toch wat dieper tot de laag van de bevolking door te treden, tot de jongeren laag van de bevolking. Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: Ik ben heel benieuwd naar uw antwoord, mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Goed, zo zou je het eigenlijk kunnen zien. Want als je nu maar een bepaalde groep geïnterviewd hebt, dan mis je een groot gedeelte. En als we het even hebben over, wat mis je bijvoorbeeld, wat missen jongeren in de stad? We hebben net even gehad over evenementen, maar ik denk dat er in de stad weinig voor jongeren is. En dan met name de leeftijdscategorie van achttien jaar tot een aantal jaren daarboven. En veel van de evenementen richten zich vaak op mensen die wat ouder zijn.

De voorzitter: Ik zou zeggen, gaat u ... Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Wat u net zegt, dat is toch wel de conclusie van wat u denkt, dat mis ik misschien in het rapport? U kunt het toch zelf ook invullen wat we missen in Dordrecht?

Daar hoeven we toch niet weer een heel nieuw rapport voor te laten schrijven? We weten toch allemaal wat we missen hier in Dordrecht? Dat is toch niet zo moeilijk?

De voorzitter: Ik zou bijna zeggen, ja of nee. Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik denk als het als dat het antwoord zou zijn, wat u nu geeft, dan hadden we het rapport helemaal niet hoeven samenstellen. Maar ik denk juist dat ervoor gekozen is, omdat we jongeren heel belangrijk vinden. En we willen niet van achter ons bureau over jongeren praten, maar we willen eigenlijk met jongeren praten. En dan heb je een veel bredere opkomst nodig. En wat u nu eigenlijk aangeeft is, we weten het allemaal zelf. Waarom een onderzoek instellen en waarom praten we over die jongeren in plaats van met ze?

De voorzitter: Ho, stop. U wil wat zeggen, mevrouw Lammens?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. We kunnen het zelf natuurlijk ook aanvullen, dit rapport. Het is niet dat we weer een heel nieuw rapport moeten schrijven, lijkt mij, als we een bredere groep vragen. We weten allemaal wat er gemist wordt in dit rapport. Dan kunnen we dat zelf ook aanvullen.

De voorzitter: Laatste over dit overwerp, mijnheer Tutupoly.

Mevrouw Pichel: Mag ik aanvullen op deze vraag misschien? Dan kan hij in een keer antwoord geven. Ik snap het. Uiteindelijk willen we ook een beslissing nemen, denk ik, over dit voorstel. Maar ik zit toch even met een dingetje. Ik begrijp dat mijnheer Tutupoly wellicht gewoon wat breder wil en een grote groep wil interviewen. Het is natuurlijk wel zo dat, dat met een kwalitatieve aanpak niet de bedoeling is om juist een hele grote groep te interviewen en dat je juist met een kleine groep heel erg de diepte in kunt gaan. Wetenschappelijk is dat natuurlijk wel wat ook geaccepteerd is en gewoon grond is voor een onderzoek.

De voorzitter: Ik heb het idee dat u nu probeert mijnheer Tutupoly te overtuigen in plaats van hem te bevragen.

Mevrouw Pichel: Zeker, zeker. Daar zitten we hier toch voor? Maar uiteindelijk gaan we natuurlijk wel van, wat gaan we doen met dit voorstel wat er ligt en kunnen we elkaar daarin vinden?

De voorzitter: Ik denk dat mijnheer Tutupoly nu eventjes verdergaat. Of was u klaar? Dat mag ook, hoor.

De heer Tutupoly: Is het de bedoeling dat ik hier nog op inga?

De voorzitter: Ik zou bijna zeggen, doe dat nu maar eventjes niet meer, want er zitten nog vier fracties in de wachtkamer en de wethouder.

De heer Tutupoly: Goed, even nog wat van de vragen, het gemeentelijk beleid beter op jongeren kunnen worden afgestemd. Zoals ik al aangaf, door met jongeren eigenlijk te praten in een wat breder perspectief. De representativiteit van het onderzoek, dat heb ik eigenlijk al reeds beantwoord. Zeker ten aanzien van de mbo-jongeren, want die zitten daar niet in, terwijl we, denk ik, heel veel jongeren hebben in het mbo. Jongeren op een goede manier worden betrokken bij het opstellen van een lokaal beleid, daar kan je, je eigenlijk wel van afvragen of dat eigenlijk ook begint bij een stukje interesse. En hoe kan je interesse wekken? Ik denk door ook te luisteren naar de jongeren over wat er speelt en met ze om tafel te gaan zitten. Maar goed, dat is een beetje een herhaling, denk ik, van zetten. En effectief spreken met sleutelfiguren in plaats van politici, dat vind ik een vrij lastige, omdat je toch vaak ziet dat als we het over sleutelfiguren hebben, en dat zie je eigenlijk ook met de volwassenen, dat het vaak toch wel dezelfde personen zijn die op komen draven en daarmee laat je een grote groep liggen. Tot zover.

De voorzitter: En het raadsvoorstel zelf? Misschien dat u daar ook wat over wil zeggen?

De heer Tutupoly: Zoals ik eigenlijk aangaf, ik kan hier op basis van het rapport eigenlijk geen conclusies trekken en de aanbevelingen ...

De voorzitter: Dat is ook een conclusie.

De heer Tutupoly: Ja.

De voorzitter: Ik ga naar mevrouw Lindner, Beter voor Dordt.

Mevrouw Lindner: Dank u wel, voorzitter. Ook wij vinden dat dit rapport eigenlijk niet echt representatief is, omdat er maar elf jongeren bij betrokken waren. En daarom vinden wij ook dat er geen goede conclusies uit getrokken kunnen worden. Maar het kan wel een indruk geven van wat er leeft onder de jongeren. Wij hebben daardoor ook wel eigenlijk de vraag over de wervingstechniek van het onderzoeksbureau, omdat er maar elf jongeren interesse hadden in het deelnemen van het onderzoek, ondanks dat er juist heel veel verenigingen, scholen en andere initiatieven zijn waar er mogelijkheden zijn voor jongeren om hieraan te participeren. We vinden ook dat de mbo-jongeren niet zijn vertegenwoordigd. En dat is best wel een groot aandeel van de Dordtse jongen hier, denk ik, die toch wel op mbo zitten en het is dan belangrijk dat zij ook betrokken worden en dat ontbreekt. En over de sleutelfiguren, wij denken dat het belangrijk is om juist met sleutelfiguren het gesprek aan te gaan. En niet eenmalig het gesprek aan te gaan, maar blijf het gesprek continu aangaan en zorg ook dat het ergens terechtkomt waar er iets mee gedaan kan worden.

De voorzitter: En het raadsvoorstel?

Mevrouw Lindner: Ik vind dat er niet echt goede conclusies uit getrokken kunnen worden.

De voorzitter: Goed. Dank u wel. Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. En ook gaat de dank uit naar de Rekenkamer, vanuit de GroenLinks-fractie, voor dit waardevolle onderzoek. Het rapport geeft een scherp en een eerlijk beeld van hoe jongeren Dordrecht ervaren. Het laat zien dat veel beleid goed bedoeld is, maar niet echt altijd wordt herkend in de leefwereld van jongeren. En juist daarom is dit onderzoek, denk ik, ook zo relevant. Ik loop de vragen een voor een langs, voorzitter. Op de eerste vraag hoe het beleid beter kan aansluiten op jongeren, daarvan zegt GroenLinks, jongeren structureel te blijven trekken. Niet als doelgroep, maar als volwaardige gesprekspartner. Over de representativiteit, geef ik gewoon het antwoord van de Rekenkamer zelf. Dit onderzoek is niet bedoeld als steekproef, maar juist om kwalitatieve inzichten te krijgen om daarmee de bestaande informatie en data over jongeren te verrijken en aan te vullen. De verhalen van jongeren, ook van mbo-studenten, die geven in dit geval gewoon waardevolle inzichten waar we ons beleid verder mee kunnen verrijken. Dan de jongeren.

De heer Tutupoly: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik had toch even een vraag, want u geeft aan dat we hier een waardevolle conclusie uit kunnen trekken, ook van mbo-studenten. Maar dat is net een groep, dat bleek achteraf, niet meegenomen is in het onderzoek, terwijl het wel in het rapport genoemd staat.

De voorzitter: Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Klopt. Ik heb in ieder geval begrepen dat in die twee focusgroepen ook is gekeken naar het aandeel mbo-onderwijs. En over de representativiteit valt, denk ik, inderdaad veel te zeggen, maar dat is niet de hele insteek geweest van dit onderzoek. Ik denk dat wat er is opgehaald, de input van hetgeen is opgehaald, dat we alsnog ons voordeel daarmee kunnen doen. En dat moeten we ook meenemen in het beleid. En dat zie ik het college ook doen. Alle aanbevelingen worden grotendeels volledig omarmd, op de jongerenraad na, waar het college een andere kijk op heeft. Maar ik denk dat we wel gewoon waardevolle inzichten hebben en dat, dat ook goed is.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Uysal: Jongeren op een goede manier betrekken, dat vraagt volgens ons precies de lijn die het college kiest, namelijk flexibel thematisch en dicht bij hun leefwereld. En dat werkt, in onze optiek. Ook veel beter dan een vast orgaan dat misschien niet bij iedereen past. En we hebben een jongerenraad. Ik sprak toevallig vanmiddag nog iemand die officieel lid is van de jongerenraad, Maar we weten met zijn allen, denk ik, ook dat de jongerenraad niet helemaal functioneert naar behoren en hoe het ook zou moeten functioneren. En om op basis van een jongerenraad ideeën vanuit de jongeren op te halen, dat lijkt ons ook geen goed idee. Ga daar vooral flexibel mee aan de slag, zou ik zeggen, en kijk per project hoe we de jongeren op de beste manier kunnen bereiken. Over het contact met sleutelpersonen, jongeren bereiken we het beste door netwerken te verbinden.

Dat hoorde ik de VSP ook zeggen. Onderwijs, werkgevers cultuur, welzijn en uiteindelijk ook de gemeente. Kortom, voorzitter, we zien dat de aanbevelingen van de Rekenkamer serieus zijn opgepakt en dat het college in ieder geval het onderliggende doel deelt, jongeren meer betrekken bij beleid dat hen raakt. En de voorgestelde aanpak sluit ook aan bij wat wij belangrijk vinden, namelijk dat beleid vanuit de leefwereld van jongeren wordt gemaakt met ruimte voor flexibele vormen van participatie. Wat dat betreft kan GroenLinks zich vinden in het voorgestelde besluit.

De voorzitter: Dank u wel. Maar mevrouw Lammens wil nog een vraagje stellen.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik heb even een vraag. U had het over de jongerenraad en we hebben een jongerenraad gehad die best wel redelijk functioneerde. Hoe kunnen we de jongerenraad weer nieuw leven inblazen?

De voorzitter: Daar moet u vast ideeën over hebben, mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Ik heb daar niet een-twee-drie een panklaar antwoord op. Maar ik denk dat juist de route die het college nu kiest, wel een verstandige is. Om namelijk flexibel en op themabasis na te gaan, hoe kunnen we de jongeren op de beste manier bereiken? We hebben al best wel lang een jongerenraad en daar zitten ook mensen in. Alleen wat ik hoor is, dat het niet echt functioneert, dat het niet actief is. En om dan te zeggen op basis van een aantal onderwerpen, we hebben de input van de jongerenraad gehaald, waarvan ook nog maar zeer de vraag is of zij dan ook de jongeren in algemene zin vertegenwoordigen, denk ik niet dat, dat een verstandige is. Wat dat betreft is GroenLinks positief dat het college die aanbeveling van de Rekenkamer niet volledig omarmt, maar gewoon zegt van, we gaan op een andere manier kijken hoe we inderdaad de jongeren op de beste manier kunnen bereiken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Aarden: Dank, voorzitter. De Partij voor de Dieren dankt de Rekenkamer voor het rapport. Het is goed dat er aandacht is voor de stem van jongeren, maar wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat dit onderzoek niet representatief genoeg is om conclusies aan te verbinden. Er zijn gesprekken gevoerd met een kleine groep jongeren in Dordrecht. Het geeft waardevolle inzichten, maar het zegt weinig over de brede groep jongeren in en rondom Dordrecht. Juist jongeren die willen verhuizen naar Dordrecht of vertrokken zijn, omdat ze hier geen woning, opleiding of aansluiting vonden, hadden meegenomen moeten worden in dit onderzoek. Hun perspectief laat zien wat er ontbreekt en waar onze kans ligt als gemeente. Dat heeft de Partij voor de Dieren bij aanvang van het onderzoek meegegeven. We vinden het spijtig dat hier niets mee gedaan is. Hierdoor hebben wij onze twijfels of wij dit raadsvoorstel kunnen steunen. We moeten voorkomen dat we beleid maken op basis van een beperkte groep, terwijl juist de diversiteit aan jongerengroepen Dordrecht kan versterken. Studenten, werkende jongeren, jongeren met praktische opleidingen en jongeren met een internationale of migratieachtergrond. Daarom pleiten wij voor structurele brede jongerenparticipatie. Een jongerenraad kan daarin een belangrijke rol spelen, maar dan wel met de juiste begeleiding, middelen en invloed.

In het verleden was dit helaas niet voldoende aanwezig. Wij willen daarom dat de gemeente hierbij advies vraagt aan de Nationale Jeugdraad, NJR, die veel ervaring heeft met het duurzaam opzetten en begeleiden van jongerenraden. En wij overwegen hierover een motie in te dienen. Daarnaast moeten we ruimte bieden voor flexibele, laagdrempelige vormen van participatie. Niet iedere jongere heeft tijd of behoefte om zich structureel te verbinden aan een raad. Denk aan participizza-avonden, digitale peilingen, tijdelijke themagroepen of jongerenpanels die meedenken over specifieke onderwerpen, zoals wonen, duurzaamheid, cultuur. Zo kunnen ook jongeren met drukke studies of banen hun stem laten horen. Tot slot, het is goed dat we luisteren naar jongeren, maar het is nog beter als we alle jongeren horen. Ook degenen die niet vanzelf aan tafel zitten. Alleen dan kunnen we Dordrecht echt aantrekkelijk maken voor de jonge generaties. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Aarden. Ik ga naar mijnheer 't Lam van de SP.

De heer 't Lam: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Wij delen de woordvoering van Op Ons Eiland, BvD en de Partij voor de Dieren over de representativiteit van het onderzoek en daarmee zijn de overige politieke vragen voor ons niet relevant. Over het raadsvoorstel, over het conceptbesluit hebben wij nog wel een vraag of opmerking. In ieder geval willen wij van de wethouder daar wel wat uitleg over hebben. Daar staat namelijk in dat voor de aanbevelingen, waaronder die van de woonwensen, de belevingswereld van jongeren het uitgangspunt is bij de vorming van beleid en uitvoering. In het rapport wordt echter gesproken over het rekening houden met de woonwensen van jongeren. Als de raad conform het besluit beslist, zullen belangen van andere groepen, zoals bijvoorbeeld ouderen, gezinnen, gehandicapten enzovoort ondergeschikt worden aan dat van jongeren. Dat gaat ons wel iets te ver. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer 't Lam. Mijnheer Kolkiliç, u mag vraag stellen. U heeft toch aangegeven woordvoering te hebben? Dan heb ik u over het hoofd gezien, denk ik. Hoe is het mogelijk? Alsnog.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. In eerste instantie had ik aangegeven dat ik geen woordvoering had, maar achteraf wil ik toch kort iets zeggen.

De voorzitter: U bent tot beter inzicht gekomen? Mag ook.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, DENK Dordrecht ziet dat de Dordtse jongeren graag in onze stad willen blijven wonen, leren, winkelen, uitgaan en leven. Maar de jongeren die mijn fractie spreekt, voelen zich vaak niet gehoord, komen in andere steden sneller aan een woning of vinden andere steden leuker en/of aantrekkelijker. Het beleid over jongeren is nu te versnipperd. Voorzitter, wij willen als fractie dat jongeren zelf aan tafel zitten. Het is net al benoemd door mijn buurman. Ook mijn fractie deelt de mening dat het een gemiste kans is dat de Dordtse jongerenraad de laatste jaren niet meer actief is. Wel heeft mijn fractie gisteren begrepen dat er een actief jongerennetwerk. Graag meer duidelijkheid van het college over wat de inhoud ook van het jongeren netwerk is.

Jammer dat het mbo geen onderdeel is geweest van het onderzoek, terwijl het mbo in Dordrecht juist de grootste onderwijsinstelling is. Voorzitter, bij wonen, onderwijs en

binnenstad moeten jongeren buiten politici ook kunnen praten met personen die in de uitvoering zitten en iets kunnen veranderen. Dit is zojuist al een aantal keren benoemd en wij delen die mening ook. En wij denken ook dat de gemeente hierin ondersteuning kan bieden met ten minste het organiseren van rondetafelgesprekken en zoals Partij voor de Dieren het benoemde, panels enzovoort. Wij zullen uiteindelijk met zijn allen moeten zorgen voor beleid dat niet over jongeren gaat, maar met hen wordt gemaakt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kolkiliç. Ik denk dat het woord nu is aan de wethouder namens het college. Gaat u dat tien minuutjes doen?

De heer Van der Kruijff: Ik ga het proberen, voorzitter.

De voorzitter: Doe uw best.

De heer Van der Kruijff: Mag ook korter.

De voorzitter: Mag zeker korter.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, als college zijn we er natuurlijk niet om te recenseren hoe de raad allemaal denkt over het Rekenkamerrapport en of het wel of niet representatief is. We hebben vooral naar de inhoud gekeken en de aanbevelingen die erin staan. Of we daar wat mee kunnen en of dat wat toevoegt aan wat we al doen. Want laten we ook wel wezen, en dat staat ook wel in het Rekenkamerrapport bij de aanbeveling met zoveel woorden, dat er ook heel veel al wel gebeurt en ook best goed gaat en dit een kans is om het te verbeteren. Ik zie het ook niet als een kritisch rapport, maar vooral een rapport wat handreikingen geeft om dingen te verbeteren. En ik heb bij u gehoord hoe u ook een aantal dingen zelf inhoudelijk denkt te kunnen verbeteren. Maar zoals het college dit rapport gelezen heeft, gaat daar dat rapport niet over. Dit rapport gaat er vooral over hoe je beter kunt aansluiten bij de belevingswereld van jongeren en hoe we daar ons voordeel mee zouden kunnen doen en hoe we dat wat integraler zouden kunnen coördineren vanuit onze beleidsaanpak. En de inhoud die erachter vandaan komt, daar kunnen we ook van alles en nog wat van vinden, maar daar wilde ik vanavond even vandaan blijven. Want voor je het weet gaan we het hele cultuurbeleid en het onderwijsbeleid en het woonbeleid met elkaar doorspreken. Dat lijkt me de bedoeling van de avond niet. Het college heeft best positief naar dit rapport gekeken. Maar toen we het lazen, en dat heeft u ook wel gelezen in de collegereactie, ook gedacht van, heel veel wat hier staat, doen we al. Maar laten we vooral kijken wat we beter kunnen doen. Ik zeg even op de vraag van mijnheer 't Lam, het was het laatste, maar het is wel een essentiële, het besluit wat hier ligt, het voorgestelde besluit, is ook niet door het college opgesteld. Een Rekenkamerrapport komt vanuit de Rekenkamer uiteraard en het besluit is, denk ik, geformuleerd vanuit de griffie. Tenminste, zo schat ik dat in. In ieder geval niet vanuit het college een collegebesluit. Als u mij vraagt wat vindt u van die formulering? Ik kan er wat van gaan vinden, maar ik heb hem niet opgesteld. Of het college heeft die niet opgesteld.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Dat had ik me even niet gerealiseerd, wethouder, dat het college het niet had opgesteld, die formulering, maar iemand anders. Maar ik ben wel benieuwd wat u ervan vindt, want u zal wel, als het besluit zo genomen wordt, er rekening mee moeten houden.

De heer Van der Kruijff: Even los van het besluit, maar als je kijkt naar de aanbevelingen, heeft het college daar natuurlijk een reactie op gegeven. We hebben van de eerste aanbeveling gezegd, die nemen we niet over, omdat wij denken dat het niet helpt om een heel concreet plan te gaan schrijven over een gecoördineerd jongerenbeleid op dit moment, want we doen al een heel aantal dingen. En de inhoudelijke aanbevelingen, wat we kunnen verbeteren, willen we ook meenemen. We hebben ook in de reactie opgeschreven hoe we dat denken te kunnen gaan doen. Laten we beginnen met wat in de glansrijke toekomst al gebeurt. Kijken hoe die aanpak werkt en als we daar goede ervaringen mee hebben, dan ook andere beleidsterreinen uitbreiden. Dan heb je een stapsgewijze aanpak op een manier die we ook aan het doen zijn en waar we ook de verbetering in kunnen gaan maken. Want als je een heel gecoördineerd beleid gaat schrijven, dan is dat ook wel een verandering van beleid, wat ook de raad ons ooit meegegeven heeft. Want Dordrecht kent niet zodanig een doelgroepenbeleid. Wij hebben niet een jongerenbeleid, specifiek. We hebben wel een huisvestingsbeleid, we hebben een cultuurbeleid, we hebben een onderwijsbeleid en ik kan nog wel even doorgaan met een aantal andere aspecten waar jongeren ook mee te maken hebben. En schuldenbeleid, en armoedebelief en eenzaamheidsvraagstuk. Op al die punten speelt het ook voor jongeren. En wat ik u kan beloven, is dat wij in al die beleidsdomeinen met elkaar zullen kijken hoe we daar ook het aspect van jongeren, maar, en dan ga ik met mijnheer 't Lam wel mee, niet alleen van jongeren, ook dat van ouderen en van gezinnen en van mensen met een beperking en weet ik welke doelgroepen we allemaal wel meer kunnen benoemen? Die zullen we allemaal naast elkaar moeten zetten en daar ook conclusies over moeten trekken. Er staat bijvoorbeeld ook een aanbeveling in, hoe ga je om ... Er is ook een kans door als Dordrecht ook starters naar je stad toe te trekken, dat is nogal een inhoudelijke opmerking vanuit het woonbeleid, of misschien het generieke beleid wat we hebben. En dat vind ik niet vanuit participatie naar jongeren, maar is in het algemeen al de vraag, vinden wij als gemeente dat we starters naar Dordrecht toe moeten trekken of vinden we eerst, als we toch een woningbouwopgave hebben, dat we maar eens moeten zien hoe de starters die hier al bij hun ouders nog op zolder misschien wel wonen, aan een huis komen, voordat we beginnen aan starters naar Dordrecht toe te trekken? Wij zouden de discussies graag niet over de doelgroepen willen voeren, maar wel over de as van inhoudelijke beleidsdomein, die voorleggen. Neemt niet weg, en daarom heeft dat college ook heel veel van de aanbevelingen wel overgenomen, leest u wel vaak, deels overgenomen.

En dat deels, als je daar een beetje in de overkoepelende zin naar kijkt, die zitten vaak in dat we zeggen, ga dat niet allemaal vanuit het jongerenbeleid beredeneren, maar kijk hoe je in het bestaande beleid, of dat het woonbeleid is of dat het cultuurbeleid is of onderwijsbeleid is, hoe we daar de inbreng van jongeren, het aansluiten bij de belevingswereld van jongeren, en misschien ook wel bij elkaar brengen van wat we uit

jongerenraden en andere gremia horen, beter kunnen benutten. Want daar zijn we het wel zeer mee eens.

De voorzitter: Nu mag u even ademhalen. Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een vraag. U had het over starters. Zijn starters jongeren of vallen jongeren niet onder de starters? Want in mijn beleving zijn starters mensen die de opleiding af hebben en rond of boven de 25 zijn.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, mevrouw Lammens vraagt dat aan mij. Ik lees in het rapport. Ik verzin dat niet zelf dat er een kans ligt om Dordrecht in zijn positie tussen andere grote gemeenten, bijvoorbeeld Rotterdam en Breda, onder andere in zijn woonbeleid, qua ligging, er zijn voordeel mee kan doen om starters op de woningmarkt een plek te bieden. Dat is geen inbreng vanuit het college. Dat is mijn reactie op wat ik in dat rapport lees. Daarvan zeg ik, als u dat zou willen of dat we dat niet willen, zou je dat niet over de as moeten bespreken vanuit jongerenbeleid, maar vanuit je woonbeleid en je volkshuisvestingsbeleid en je bevolkingssamenstellingbeleid. Of je vindt dat je dat zou moeten gaan doen, dat is een ander vraagstuk.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Mag ik een aanvullende vraag?

De voorzitter: U vraag was iets anders, namelijk.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Want als je de studenten neemt bijvoorbeeld die in Rotterdam studeren en hier in Dordrecht zouden wonen, vind ik dat niet echt starters. Dat zijn dan gewoon studenten. Ik weet niet of u het met mij eens bent?

De heer Van der Kruijff: Als je kijkt naar de definitie van starter, een starter is iemand die eerst nog geen eigen woning had, nu voor het eerst wel een eigen woning heeft. Dat is de simpele definitie van de starter. Maar of je dat wil, denk ik, is een goede discussie, maar niet over de as van jongerenbeleid. Vandaar dat we op een heel veel aspecten deels hebben gezegd. En dan sluit ik wel aan met een aantal partijen die zegt, als je nu kijkt naar het voorgestelde beleid van, ga een concreet plan schrijven voor een gecoördineerd jongerenbeleid. Daarvan hebben wij gezegd, laten we ook even reëel zijn. We zitten nu vijf maanden voor de verkiezingen. Dit college na die vijf maanden, hoe het daarna verder gaat zullen we na de verkiezingen verder zien, geeft die opdracht of dat vraagstuk ook mee aan een volgend college. Maar begin daar nu niet in een opdracht vier maanden voor de verkiezingen mee. Dat is ons praktische advies geweest, waarmee we overigens wel uitstralen dat het een goed vraagstuk is om daar te bespreken met elkaar, want anders geef je ook niet het advies om het mee te nemen.

En allemaal opschrijven welke inzichten zijn opgehaald, welke methodes zijn ingezet, welke concrete keuzes zijn gemaakt. Dat willen we graag met u delen. Willen we ook in alle voorstellen die we doen graag verwerken. Daar zit het woord deels ook in. Waarom? Om dat voor het hele jongerenbeleid, over alle domeinen, in een rapportage te gaan delen, lijkt ons een beetje overkill om te gaan doen. Want daar komt ook heel veel ambtelijke capaciteit achter vandaan, als je dat zou moeten gaan doen. Daar zit onze bedenkingen die leiden tot het woordje deels. Maar op de inzet zijn we het erg eens. En

als u zegt, wat hier staat in dat besluit, dat mag u zodanig lezen ... Ik maak het mezelf maar even gemakkelijk. Maar dat ik had maar tien minuten, is gevraagd. Dan maak ik het mezelf ook maar even gemakkelijk. Dat mag u zodanig lezen als wat het college in zijn reactie heeft gezegd, zo zouden we dat graag willen gaan doen. En als u zegt, daar zijn we het wel mee eens als u het zo gaat doen, dan kan ik prima lezen met dit besluit. Maar anders zou je het moeten amenderen, als u dat niet vindt.

De voorzitter: Ik had gezegd tien minuten, maar het mocht korter. Maar mijnheer 't Lam heeft nog een vraag. U krijgt weer wat extra speeltijd.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. De wethouder gaat uitleggen hoe we het zouden moeten lezen. In zijn visie, zodat hij ermee uit de voeten kan. Ik lees het zoals het er concreet staat. Het is maar de vraag hoe het over zes maanden door andere mensen, of misschien negen maanden, gelezen wordt. De een leest het als een concrete opdracht en de ander niet. Ik zou liever een besluit zien, zodat de wethouder er dan mee uit de voeten kan. En wie dat opschrijft, maakt mij niet zoveel uit. Maar zoals het er nu ligt zitten er voor de SP in ieder geval elementen in dat we zeggen, dat kan niet. Los van het feit dat we het onderzoek niet representatief vinden en wellicht tegen het hele besluit stemmen. Maar een besluit moet altijd helder zijn, vinden wij. En er moet niet te veel uitleg bij zijn hoe dat je het moet lezen.

De voorzitter: Goed. Wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, met die zuivere uitleg kan ik het erg eens zijn. Ik begon er al mee te zeggen, dit besluit is niet door het college opgeschreven. Bij ons is natuurlijk wel een bestuurlijke reactie gevraagd, maar dat was op de conclusies en op de aanbevelingen. En er is het college geen reactie gevraagd op het voorliggende besluit. En dat is uiteindelijk aan u als raad. En ik ben het erg met u eens, schrijf vooral op wat u aan het college vraagt. En dit vraagt wel meer dan dat wij in onze reactie hebben gezegd wat wij verstandig vinden om te gaan doen. Dan zou u dat anders moeten formuleren.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Het lijkt me wat vreemd dat een fractie die tegen het besluit is een amendement moet maken om een goed besluit te krijgen voor degenen die er voor zijn. We moeten daar nog eens over nadenken, hoe je dat dan oplost.

De voorzitter: Het is wel eens gebeurd overigens, hoor. Het mag. Wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, als college kan ik dit raadsvoorstel niet amenderen. Dat zal toch vanuit de raad moeten komen, als u dat wilt. Of je of je kunt tegenstemmen.

De voorzitter: Of u moet het zo goed amenderen, dat u alsnog voor kan stemmen, natuurlijk. Goed. Wethouder.

De heer Van der Kruijff: In ieder geval mag je ervan uitgaan, al stemt u hier in meerderheid tegen ... Laat ik even van dat scenario niet uitgaan dat het gebeurt, maar stel dat gebeurt. U zegt, wij vinden het niet representatief en wij vinden dit voorgestelde besluit ook niet wat wij van het college vinden dat we maar gaan doen.

Laat ik dan die toezegging doen, dan mag u van het college verwachten dat het college gaat doen wat wij in de bestuurlijke reactie hebben opgeschreven.

De voorzitter: Dank u wel. Kunt u tot een afronding komen of bent u al afgerond?

De heer Van der Kruijff: Ja, wat mij betreft wel. Tenzij iemand zegt dat ik iemand heb overgeslagen in mijn reactie.

De voorzitter: Ik kijk rond en ik zie geen vingers omhooggaan. Dan denk ik dat wij, gezien de tijd, moeten gaan komen tot een soort van conclusie. En u weet hoe dat gaat bij een oordeelsvormend stuk. Er zijn een aantal opties. Het raadsvoorstel, want daar gaat het dan over. Verder niet meer over het onderzoek. Maar het raadsvoorstel kan als hamerstuk naar de raad. We kunnen er in de raad, en dat lijkt me eerder voor de hand liggen, gezien ik toch wel wat fracties gehoord heb die het eigenlijk helemaal niet zo'n goed voorstel vinden, het kan als een stemstuk naar de raad. Het zou ook eventueel als een bespreekstuk naar de raad kunnen gaan. Dan moeten er wel minimaal drie fracties zijn die dat willen. En dan moet je uiteraard, vind ik ook wel, met een duidelijk idee komen van, waar wil je het dan over hebben? Het is niet de bedoeling dat die woordvoering van hier overgedaan worden. Mevrouw Pichel, u gaat ons wat voorstellen.

Mevrouw Pichel: Het is en een voorstel en ook nog even aansluitend op wat wethouder net op het eind zei. Want hij geeft aan van, we hebben een reactie gekregen en dat gaan we sowieso doen. Daar zit al best wel veel in. Andere kant zou kunnen betekenen dat als je wel enigszins voor het voorstel bent, dat je hem dan kunt amenderen. Maar dan vraag ik me af of dat nut heeft, aangezien het college toch zegt, maar een deel zijn we aan het doen, zijn we aan het verwerken. Ik zoek daar even de nut en de noodzaak voor ons als commissie en raad.

De voorzitter: Amenderen, heeft dat zin?

Mevrouw Pichel: Of is dat dubbelop?

De voorzitter: Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Volgens mij is ook de vraag, wat gebeurt er als het huidige voorgestelde besluit wordt aangenomen? In hoeverre wringt dat dan met de bestuurlijke reactie? Ik denk dat het ook even andersom gesteld moet worden.

De voorzitter: Kunt u met die vraag uit de voeten behouden, wethouder?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, als u het besluit, zoals het nu staat, dan geeft u het college het verzoek om een concreet plan te presenteren voor gecoördineerd jongerenbeleid. Het college heeft gezegd, ga dat nu niet vragen. Dan geeft u toch die opdracht en zo staan er nog wel meer. Moet ook allemaal gaan opschrijven welke inzichten zijn opgehaald uit de beleavingswereld voor jongeren. Hoe deze als basis hebben gediend voor de ontwikkeling van beleid. En dat over de volle breedte, dat is best een grote opdracht. Daarvan heeft het college gezegd, geef ons niet zo'n grote opdracht, maar geeft u ons een kleinere opdracht. We gaan verder met glansrijke toekomst. Daar koppelen we u op terug. Dat laatste stuk, waar staat over, wilt u

terugkoppelen, hoe is dat gegaan, welke inzichten heeft u daarmee opgedaan, dat gaan we dan allemaal doen. En dan kijken we daarna hoe we het naar het volgende beleidsterrein kunnen brengen.

De voorzitter: Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Ik heb vandaag heel veel partijen gehoord die zich konden vinden in de in het voorgestelde besluit, inclusief GroenLinks. Maar wel met de veronderstelling dat er eigenlijk weinig discrepantie was tussen de aanbevelingen van het Rekenkamerrapport en het college. Nu krijgen we te horen dat daar toch wel een kleine discrepantie in zit. Ik ben geneigd om te zeggen, laten we daar dan goed naar kijken. En als er dan een amendement nodig is, eigenlijk meer een technisch amendement, hier is niks politieks aan om dat recht te zetten, dan kunnen we dat doen. Maar dan kijk ik ook even naar andere fracties die in eerste instantie hebben uitgesproken wel zich te kunnen vinden in het voorgestelde besluit.

De voorzitter: En misschien dat er fracties zijn die zich niet konden vinden in het besluit, die zich er dan wel in kunnen vinden als het een soort afgeslankt voorstel wordt. Want daar hebben we het dan eigenlijk over. Dan wordt er wat weg geamendeerd. We kijken rond. Mijnheer Laban

De heer Laban: Voorzitter, ik kan me vinden het voorstel van mijnheer Uysal. Dat het goed is om die manier samen met het college op te trekken in dit geval.

De voorzitter: En dan voor, ik denk, de raad van 16 december. Dan heeft u nog even de tijd om aan dat technisch amendement werken en te gaan kijken of er dan een raadsvoorstel ligt wat de meerderheid inderdaad draagt. Mijnheer Uysal, u gaat daarmee aan de slag?

De heer Uysal: Dat wil ik best doen. Als de rest van de commissie daar ook mee akkoord gaat, dan wil ik dat best wel oppakken samen met de griffie.

De voorzitter: Prima. Dank alvast voor die toezegging. Goed. Dan weten we in ieder geval dat het terug gaat komen in de raad. Dat er amendementen komen en dat, nadat de amendementen al dan niet aangenomen zijn, zal wel aangenomen worden, dat we toch wel moeten stemmen over het raadsvoorstel. Dan wordt het in ieder geval een stemstuk, waarbij over het amendement mogelijk, maar als technisch is hoeft dat niet, eigenlijk ook alleen maar gestemd hoeft te worden. Zo ligt het nu. Maar ik heb wel de Partij voor de Dieren horen zeggen dat zij een motie overwogen. En als die er komt, dan wordt het natuurlijk sowieso een bespreekstuk. Maar dan gaan we het alleen hebben over de motie. Helder. Ik vat even samen, mijnheer Uysal gaat werken met de griffie aan het technisch amendement om het voorstel aanvaardbaarder te maken. En dat komt dan in de raad van 16 december. En dan zullen we ook gaan stemmen over het geamendeerde raadsvoorstel en mogelijk komt de Partij voor de Dieren nog met een motie, aldus besloten. Ik dank u allemaal hartelijk voor uw inbreng, coöperatieve gedrag. Ik vraag u vriendelijk als u deze ruimte verlaat, flesjes, glazen enzovoort mee te nemen. En ik wens u verder een genoeglijke avond. En een speciaal woord van dank voor de jongeren die ik daar zie zitten. Fijn dat jullie er ook waren. Ik zou zeggen, kom vaker terug.

6. Agenderingsverzoek college over Opvang, zorg en wonen

De agendapunten 6,7 en 8 worden gezamenlijk behandeld.

7. Raadsinformatiebrief over Stand van zaken opgaven Beschermd wonen, maatschappelijke opvang & Huisvesting kwetsbare groepen Centrumgemeente Dordrecht - Raadsinformatiebrief

De agendapunten 6,7 en 8 worden gezamenlijk behandeld.

8. Raadsinformatiebrief over Regiovisie van beschermd thuis naar thuis wonen met bescherming - Raadsinformatiebrief

Voorzitter: De heer Struijk

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)

Dhr. Van Antwerpen (Beter voor Dordt)

Dhr. Ayverdi (DENK)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Kamphuis (SP)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. Pauwels (PvdA)

Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Portefeuillehouder: wethouder W. van der Kruijff

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Hulswit

De voorzitter: Goedenavond, beste mensen. Wij zijn hier bijeen met als onderwerp om met elkaar te gaan spreken, beeldvormend, over maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Het is een beeldvormende vergadering. Ik heet de raads- en commissieleden hartelijk welkom. Ook wethouder Van der Kruijff, die hier namens het college naast mij zit. Het is weliswaar beeldvormend, in principe houdt hij zijn mond, maar hij zit hier helemaal goed. En wie weet kunnen we hem toch nog een keer gebruiken. Mevrouw Hulswit van ambtelijke ondersteuning gaat een presentatie voor ons verzorgen. Ze gaat zo meteen ook vertellen hoe dat gaat. En ik heet ook uiteraard hartelijk welkom degenen op die op de tribune zitten en de mensen die thuis meekijken. Ik ga eerst vragen of we ons eventjes voor willen stellen voor het verslag. Mevrouw Hulswit, ik weet niet of u vaker hier gezeten heeft, maar de bedoeling is, als u het woord neemt dat u op het knopje drukt en als u klaar ben met praten mag er weer op drukken. Dan gaat hij uit. Wethouder Van der Kruijff gaat voordoen hoe dat werkt.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, wethouder.

Mevrouw Hulswit: Inge Hulswit, ambtelijke ondersteuning.

De heer Pauwels: Sam Pauwels. PvdA.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK.

De heer Van Antwerpen: Dick van Antwerpen, Beter voor Dordt.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks Dordrecht.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: Mijn naam is Leen Struijk en ik ben vanavond uw voorzitter. En mevrouw Van den Aardwegh van het CDA komt ook binnenlopen en die staat inmiddels ook in het verslag. U heeft vast net een vergadering gehad. U had weinig tijd en even wat drinken pakken is ook nodig. Goed. Beste mensen, waarom zitten wij hier? De reden van deze vergadering, bij de bespreking van het plan van aanpak Kromhout-Kasperspad, eerder dit jaar, heeft de commissie aangegeven behoefte te hebben aan meer informatie over de problematiek die speelt rondom de keten van opvang, zorg en wonen. En naar aanleiding daarvan heeft het college in een agenderingverzoek voorgesteld om u bij te praten over de ontwikkelingen. Dat gaat in deze commissievergadering gebeuren. U heeft over dit onderwerp ook twee raadsinformatiebrieven ontvangen. Die kunnen betrokken worden bij de bespreking. Ze staan als agendapunt 7 en 8 op de agenda. Mevrouw Hulswit gaat ons meenemen in een technische presentatie en ze gaat ook vertellen hoe zij wil dat het gaat gebeuren. Ik ga haar het woord geven. Luistert u goed naar haar.

Mevrouw Hulswit: Hartelijk dank, voorzitter. Dat is overigens een uitzondering als ambtenaar, dat wij mogen zeggen hoe het gaat. Flauwigheid. Allereerst wil ik u hartelijk danken voor de uitnodiging. Ik denk dat het ontzettend fijn is, omdat het toch alweer een tijdje geleden is dat we hier wat mochten komen vertellen over beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ontzettend fijn dat u daar interesse in heeft getoond en ons heeft uitgenodigd. Ik neem u graag mee in de actuele ontwikkelingen. Het zal u niet ontgaan zijn dat de presentatie die we hebben meegestuurd wat lijvig is. Er staat een

hoop tekst in. Dat was een afweging, omdat we toch denken dat het een best wel complex onderwerp is met veel nuances. Het is ook zeker niet de bedoeling dat ik de tekst helemaal ga voorlezen, maar dat, dat ook hopelijk een beetje als naslagwerk voor u kan werken. Ik ga u er zo doorheen loodsen. En mocht u zeggen, is wel erg veel, nodig mij dan vooral uit om verder te gaan. Maar ik ga mijn best doen.

De voorzitter: Nog even over het vragen stellen.

Mevrouw Hulswit: Excuus. Omdat het een wat lijvig stuk is en best wel complex, zou ik willen voorstellen om het even in drie punten op te knippen. Ik heb drie blokken, die een beetje logisch lijken, gemaakt en dat u na ieder blok dan de kans heeft om vragen te stellen en daar zal ik u dan toe uitnodigen. Als u daarmee akkoord bent, dan zou ik het zo willen doen. Dan staat hij op het scherm. Integrale opgave beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ik ga gelijk naar de volgende pagina. Even een korte opfrisser, de gemeente Dordrecht is centrumgemeente. En dat houdt in dat wij namens de negen gemeenten waar wij de regio over bestrijken, dat is de gehele regio Drechtsteden, plus de gemeente Molenlanden en Gorinchem, verantwoordelijk zijn voor het maken van beleid. Dat doen we samen, met elkaar, maar als centrumgemeente ontvangen wij de middelen en zijn wij ook degene die aangevend zijn in wat we met elkaar gaan doen. Er zijn eigenlijk twee belangrijke onderwerpen waar wij ons vanuit onze centrumgemeentetaak mee bezighouden. Er zijn er uiteraard meer, maar ik deel ze even op in twee grote pijlers. Dan zag ik de pijler maatschappelijke opvang en de pijler beschermd wonen. Om met de pijler maatschappelijke opvang te beginnen, de meeste mensen, denk ik, zullen wel weten wat maatschappelijke opvang ongeveer inhoudt. Iedereen kent beelden van het Leger des Heils. U bent waarschijnlijk ook wel eens langs het Kromhout gelopen. Misschien wel eens vaker wat over gehoord. Daar werd net al aan gerefereerd, dat er ook weleens wat problemen zijn. Vermoedelijk heeft iedereen daar een beeld bij. Het is belangrijk om te benoemen dat, dat niet alleen maatschappelijke opvang is. We hebben ook nog de winteropvang, die opengaat op 1 december. Die gaat ook dit jaar op 1 december weer open. Daar zijn een x-aantal extra plekken, met het verschil dat de maatschappelijke opvang echt een hele specifieke ingangscriteria heeft en de winteropvang is in principe voor iedereen die op straat leeft op het moment dat het vriest of de gevoelstemperatuur nul graden is, zeg ik even uit mijn hoofd. Maar in ieder geval, als het echt heel koud wordt, dan vallen die criteria weg en dan is in principe iedereen daar welkom om een dak boven het hoofd te hebben en warm te slapen. Daarnaast hebben we natuurlijk ook nog de vrouwenopvang. Helemaal technisch gezien hoort dat niet onder maatschappelijke opvang, maar het is natuurlijk ook een vorm van opvang voor mensen die in nood zitten, die in een crisissituatie terechtkomen, geen dak boven het hoofd hebben. Vaak gebeurt dat in het weekend, gebeurt dat 's nachts. Dat er situaties ontstaan, waardoor mensen acuut zorg nodig hebben en een veilige plek. Dan hebben wij ook de vrouwenopvang daarvoor binnen onze gemeentegrenzen. Maar die is ook toegankelijk voor alle mensen uit de gemeente Drechtsteden en Gorinchem en Molenlanden. Dan ga ik nog even naar de overige vormen. Ik weet dat er ook wel vaak wordt gesproken over opvang in het kader van Oekraïners. Ik heb zelf in het Crown Point meegewerkt. Dat is de opvang van Oekraïense vluchtelingen, opvang van andersoortige vluchtelingen, mensen die mogelijk in de toekomst in het azc terechtkomen. We weten ook dat dat sommige daarvan, en dat zijn maar kleine aantallen, ook rondom het Kromhout rondhangen. Die hebben geen toegang tot het Kromhout, niet tot die opvang.

Die vallen echt onder andere regelingen. Ik denk dat het goed is om even te benoemen dat zij wel op die winteropvang eventueel aanspraak kunnen maken, maar dat ze niet in de reguliere opvang terechtkomen. Want daarvoor geldt dat het azc en het Oekraïne opvangpunt. Dan beschermd wonen, beschermd wonen is voor mensen vanaf 18 jaar. Onder de 18 hebben we natuurlijk de Jeugdwet. Daarin ook een bepaalde vorm van beschermd wonen gerealiseerd, maar dit is voor mensen vanaf 18 jaar. We zien steeds meer jongeren komen. Dan hebben we het over 18, 23, die ook gebruikmaken. We zien daar echt ... En toevallig vanmorgen nog een rapport gezien, waar echt een stijgende lijn te zien is. Je kunt ook zien dat we bijvoorbeeld steeds meer mensen hebben die een woontraining gaan doen. Dat is een product wat we gerealiseerd hebben, omdat we zien dat er steeds meer jongeren zijn die uit de Jeugdwet komen en die toch nog iets nodig hebben om zelfstandig te kunnen wonen. Het afgelopen jaar hadden we bijvoorbeeld 27 mensen die in de woontraining zitten. Dat was best een aantal, maar daar zien we wel mooie resultaten. We hebben verschillende soorten woonvormen. En intramuraal hebben we ongeveer 158 plekken in de regio. En extramuraal ... Intramuraal is de klassieke vorm van beschermd wonen eigenlijk, zoals ik dat een beetje zei, waarbij er echt sprake van is dat mensen in een setting wonen waarin ze vaak een huiskamer delen en een keuken delen en een eigen kamer hebben en dat er vaak 24 uur per dag mensen aanwezig zijn. En extramurale vormen, daar zijn allerlei verschillende vormen van.

Dat is ook de beweging die we nu aan het maken zijn, om steeds meer mensen in de thuissituatie of in kleine geclusterd wonen te plaatsen en te zorgen dat ze meer in hun eigen netwerk en in hun eigen omgeving gewoon geholpen kunnen gaan worden. Daarvan hebben we er op dit moment 112 in de regio. Dat was het einde van blok 1. Heeft u vragen?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde net over winteropvang en ook dan de azc's en de Oekraïne opvang. Daarnaast hebben we natuurlijk gewoon de maatschappelijke opvang voor mensen die geen huis hebben. De arbeidsmigranten die hierheen komen, krijgen werk en een woning. Het werk raken ze kwijt, de woning raken ze kwijt, hebben geen toegang tot de maatschappelijke opvang. Wat is daarvoor geregeld?

De voorzitter: Zegt u het maar, mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Daar is inderdaad geen toegang. Ik moet u het antwoord op wat daarvoor geregeld is schuldig blijven. Dan mag u het geven.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: In zoverre, ik weet het. Ik weet dat er in Rotterdam, dat is al twee jaar nu, een nieuw soort opvang is voor deze mensen. En dan maken ze gebruik van de, even kijken, waar heb ik het staan, een EU-opvang. En ik denk dat wij daar ook als regiogemeente Dordrecht zeker gebruik van kunnen maken, want ik weet gewoon dat er steeds meer arbeidsmigranten hier dakloos zijn en zwerven en steeds meer op het station slapen een dekbedje op de bank.

De voorzitter: Wilt u daar nog op reageren mevrouw Huiswit?

Mevrouw Hulswit: Graag. Het is Hulswit.

De voorzitter: Hulswit, sorry. Mijn excuses.

Mevrouw Hulswit: Geeft niet. Ik krijg net van de bank geluisterd van een collega die daar expert in is, die zegt dat wij inderdaad eigenlijk de meer economisch daklozen, uit bijvoorbeeld Oostbloklanden, verwijzen naar Rotterdam. Dat klopt. Dat wordt ook al gedaan. We hebben daar geen eigen voorziening voor.

De voorzitter: Dat was de vraag van mevrouw Kruger. Was er nog iemand die een vraag had over het eerste blokje? Zo niet, dan ga ik u verzoeken, mevrouw Hulswit, om verder te gaan.

Mevrouw Hulswit: Dank u. Dan ga ik door naar het volgende stuk en dat gaat eigenlijk over ... Er zijn een aantal klantreizen opgenomen, die hierna komen. Klantreizen is een term die door de sociale dienst wordt gebruikt. Zij hebben even geholpen met het maken van dit overzicht. Uiteindelijk hebben wij het zelf altijd gewoon over inwoners. Vergeef me even het woord klantreis, maar in dit stukje ga ik u meenemen in hoe iemand kan worden aangemeld, of zichzelf kan aanmelden, en uiteindelijk in een vorm van beschermd wonen of maatschappelijke opvang terecht zou kunnen komen. En ook, idealiter, daar op een gegeven moment weer uit kan stromen. In eerste instantie de hulpvraag, op verschillende manieren kunnen mensen met hun hulpvraag terecht. Een van, denk ik, de meest voorkomende en bekende voorbeelden is het sociaal team. Hier in Dordrecht hebben wij dat. Dat in elke gemeente. De Drechtsteden en Gorinchem en de Molenlanden hebben hun eigen variant daarop. Dat maakt het soms best uitdagend, want uiteindelijk moeten ze wel allemaal bij de sociale dienst terechtkomen als ze voor een vorm van beschermd wonen of maatschappelijke opvang een indicatie willen. Dat is best een uitdaging om al die systemen goed op elkaar te laten aansluiten. Maar bij ons, als ik het even over Dordrecht heb, dan hebben wij het sociaal team. Dat is de plek waar mensen meestal als eerste terechtkomen. Er zijn ook andere vormen, bijvoorbeeld Team Toeleiding en Bemoeizorg, wat door een aantal ggz-instellingen wordt gerund. Zij krijgen daar subsidie voor. Die gaan outreachend te werk en die weten ook over het algemeen van een aantal mensen die de straten zwerven, om het maar even zo te zeggen, waar ze die kunnen vinden. Houden een oogje in zeil en zo nodig proberen zij mensen te begeleiden naar de juiste instanties. En in sommige gevallen is dat bijvoorbeeld naar de ingang voor de maatschappelijke opvang geholpen worden. Dan ga ik eventjes naar dit overzicht. Ik weet niet of het helemaal goed te lezen is. Het is een ontzettend gepriegel. Ik heb het zelf ook iets groter uitgeprint. Misschien dat u hem iets kunt uitzoomen op het eigen systeem. Hier ziet u hoe iemand die beschermd wonen nodig heeft, ik noem het maar in het systeem terecht zou kunnen komen, maar in aanmerking zou kunnen komen voor een indicatie. Bijvoorbeeld, iemand komt bij een sociaal team terecht en het sociaal team helpt die persoon naar het doen van een melding bij de Wmo, bij de sociale dienst Drechtsteden. Vervolgens wordt er een onderzoek ingesteld door de consulent. Die gaat op dat welbekende keukentafelgesprek om verder uit te zoeken wat de precieze behoefte is, waar nog in het netwerk draagkracht zit, waar nog misschien mantelzorg aanwezig is of andere vormen van ondersteuning. Dan wordt er beoordeeld of die persoon wel of niet in aanmerking komt voor een vorm van beschermd wonen. Zo ja, dan

gaat iemand op een wachtlijst. En ja, we hebben een wachtlijst. En dat is ontzettend vervelend om te moeten zeggen. We werken er hard aan, aan het einde zeg ik daar nog iets over, maar we werken er hard aan om die wachtlijst stevig aan te pakken in de komende twee jaar. Maar iemand komt op de wachtlijst. En als het nodig is, en in de meeste gevallen is dat op dit moment nodig, omdat mensen echt in best wel zware toestand, om maar even zo te zeggen, op de wachtlijst terechtkomen, simpelweg omdat er geen plek is, wordt er overbruggingszorg ingezet. Dat betekent dat er zo zwaar als nodig is zorg wordt ingezet in de thuissituatie. Uiteraard zijn er mensen die zulke zware psychiatrische problemen hebben, dat ze toch op een gegeven moment in een crisisopvang terechtkomen. Dat is dan niet meer Wmo, maar dan heb je het over de gezondheidszorg. Dan heb je het echt over een crisisplaatsing bij een Yulius bijvoorbeeld, in een kliniek. In bijvoorbeeld Sliedrecht hebben we een kliniek. Mensen blijven dan ook op de wachtlijst. Op het moment dat ze daar dan weer uitstromen, dan hebben ze nog steeds die plek op de wachtlijst. Dan kunnen ze intra- of extramuraal worden geplaatst. Daar had ik het net al even over. Mogelijkheid van doorstroom naar soms Beschermd Thuis.

Dat is een voorziening die we steeds meer proberen aan te bieden, waarbij mensen een eigen woning hebben en dan in de eigen woning een zwaardere vorm van zorg krijgen, maar daardoor wel veel zelfstandiger kunnen leven, netwerk kunnen opbouwen of soms zelfs netwerk kunnen behouden. Als het even lukt, willen we dit ook steeds meer aan de voorkant gaan aanbieden, zodat mensen niet hoeven in te stromen in zo'n intramurale setting, maar dat ze veel meer thuis begeleiding kunnen krijgen om thuis te blijven wonen. En dan zijn er een aantal uitstroomvormen. Denk dat ik het daar even bij laat voor nu. Even kijken. Ik sla die andere twee even over omwille van de tijd. Mocht u willen, dan kan ik die altijd nog toelichten zo meteen. Het idee is dat we steeds meer, en dan grijp ik even terug naar de regiovisie Beschermd Wonen die u als bijlage ook bij de stukken heeft gekregen, willen zorgen dat we onze inwoners zo goed mogelijk helpen om zo thuis mogelijk, het is niet helemaal correct Nederlands, maar zo thuis mogelijk kunnen blijven wonen. Ook als ze zwaardere vormen van zorg nodig hebben. We zien gewoon, en dat is ook uitgewezen door de beroemde Dannenberg die u misschien nog iets zegt, die de grondlegger van de Wmo 2015 is. Hij zei daar ook al over dat, dat veel beter is voor mensen. Om meer in die thuissituatie, in dat eigen netwerk, in die veilige omgeving te kunnen blijven wonen. En dat is iets wat heel veel tijd een investering kost, maar daar zijn we een aantal jaren mee bezig. En daar maken we op dit moment ook mooie vorderingen mee. En Beschermd Thuis is een voorbeeld daarvan. Dat is het einde van blok twee.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Hoe lang de wachtlijst is en waardoor dat komt, kunt u me daar wat meer over vertellen, via de voorzitter?

De voorzitter: Zegt u het maar, mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Dank u wel voor de vraag. Een hele terechte en begrijpelijke vraag, maar wel een vraag die helaas best moeilijk is om te beantwoorden. En dat heeft ermee te maken dat er allerlei verschillende facetten spelen. Namelijk, mensen hebben een bepaalde voorkeur voor levensovertuiging. In deze regio hebben we bijvoorbeeld

voorzieningen met een christelijke levensovertuiging, waar sommige mensen juist heel graag wel en andere mensen juist niet naartoe willen. We hebben allerlei verschillende soorten problematiek die zorgen voor uitsluiting van plaatsing bij bepaalde voorzieningen. Bijvoorbeeld als mensen verslaafd zijn en tegelijkertijd psychiatrische problematiek hebben. Dat maakt dat niet zo is dat als je erin komt, dat je op een gegeven moment na zoveel tijd gewoon aan de beurt bent, maar dat er heel goed moet worden gekeken naar waar kun je geplaatst worden? Dat betekent ook dat bijvoorbeeld voorzieningen ... We hebben in Papendrecht een voorziening waar mensen met autisme terecht kunnen. Dat stroomt vrij langzaam door en mensen op de wachtlijst dikken aan. Daar komen steeds meer mensen op te staan. Dat is ook specifiek een voorziening waar we naar aan het kijken zijn of we daar op termijn een extra voorziening voor kunnen gaan realiseren. Dat maakt het heel ingewikkeld om een antwoord te geven, maar ik hoop dat u hiermee een beetje beeld heeft gekregen.

De voorzitter: U bent geholpen, mevrouw Kamphuis? Mijnheer Van Pelt. En daarna mijnheer Burakçin en daarna nog een heleboel anderen.

De heer Van Pelt: Dank u wel. U onderscheidde bij beschermd wonen tussen intra- en extramuraal met alle twee beperkt aantal voorzieningen, maar daarnaast sprak u over ook zorg thuis leveren. Maar wat is dat verschil tussen extramuraal beschermd wonen en als mensen thuis wonen? Want dan wonen ze niet in hun eigen woning, begrijp ik, bij extramurale begeleiding?

De voorzitter: Mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Een hele scherpe opmerking. Er zit een onderscheid in. En dat is heel technisch, maar het heeft te maken met bijvoorbeeld een vorm van geclusterd wonen, waar mensen wel bijvoorbeeld een eigen voordeur hebben, maar in de directe omgeving van de voorziening wonen die de daadwerkelijke zorg biedt. Dat kunnen we dan een vorm van extramuraal noemen, waarbij je niet met tien mensen op een gang woont en een gedeelde huiskamer. Je hebt wel een gedeelde eigen huiskamer, maar je hebt wel nog heel veel zorg nodig. En vorm van thuiszorg, thuiszorg is de verkeerde term, maar Beschermd Thuis noemen we dat, dan hebben mensen vaak al een eigen woning of ze krijgen een eigen woning en dan kunnen ze ook langer hun vraag uitstellen. Is heel technisch, maar ik hoop dat het helpt.

De voorzitter: Ik zie u knikken. Het beantwoordt. Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Dank u wel. Ik had een vraagje over de extramurale zorg, op afstand verzorgd worden. We zien al jaren dat de meldingen bij de politie over verwarde personen toenemen. Heeft het ook daarmee verband? Bijvoorbeeld de mensen die gewezen worden op zelfstandig wonen, dat daar de behoefte is om bijvoorbeeld toch de zorg van dichtbij te hebben, maar die niet krijgen en er vervolgens veel meldingen ontstaan bij de politie over verwarde personen?

De voorzitter: Mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Die kan ik niet beantwoorden, die vraag. Ik heb daar geen gegevens over.

De voorzitter: Dan is een eerlijk antwoord. Mijnheer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik begrijp ook, en het is ook heel mooi om mensen zo veel mogelijk gelijk en thuis te hebben, van zo dicht mogelijk bij, toch krijgen we ook wel signalen dat er soms casussen zijn waar dan zoveel zorg nodig is, dat daar echt best wel heel veel geld naartoe gaat wil een persoon die zorg krijgen. Zijn er ook grenzen aan? Wanneer er gezegd wordt, weet je, dit rijst zo de pan uit. We gaan naar een andere vorm of we gaan het op een andere manier voor zo iemand oplossen. Of wordt het toch altijd geprobeerd zoveel mogelijk mensen in een zo'n thuis mogelijke omgeving te hebben?

De voorzitter: Mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Ja, daar zitten zeker grenzen aan. Dat zijn geen keiharde financiële grenzen. Over het algemeen zie je dat mensen op basis van inhoudelijke problematiek en zorgbehoefte, dan al zodanig veel zorg nodig hebben, dat een extramurale setting niet wenselijk is en dat mensen dan toch intramuraal geplaatst moeten worden. Dat zit meer op een inhoudelijke afweging, dan een financiële afweging. Uiteindelijk is een intramurale setting gewoon de duurste setting. Het kan niet zo zijn dat we meer geld ... Om een beeld geven, 50.000 tot 70.000 euro per jaar per plek voor intramuraal. Dat soort bedragen geven we niet uit voor een extramurale plaats.

De voorzitter: Mijnheer Pauwels.

De heer Pauwels: Dank u. De vraag gaat over dat ik in een van de stukken heb gelezen dat er ook gerefereerd is aan het wetsvoorstel Woonplaatsbeginsel. Dat gaat niet door. Dat zou ingaan op 1 januari. En ik vroeg me af in hoeverre dat wetsvoorstel ook een rol speelt in deze visie hier om naar de eigen vertrouwde omgeving te gaan. Dat speelt landelijk. Dat is een belangrijke ontwikkeling. Maar wij maken ons ook zorgen over het feit dat, dat tot op zekere hoogte ook een bezuinigingsmaatregel kan zijn die ten koste gaat van de cliënten.

De voorzitter: Dat laatste hoeft u niet op in te gaan hoor, want dat is een beetje politiek denk ik.

Mevrouw Hulswit: Dank u wel. Het woonplaatsbeginsel is formeel gezien uitgesteld, niet afgesteld. Maar dat is wel al, geloof ik, vier jaar op rij. Dat is even afwachten, maar het is formeel nog niet uitgesteld. Ik denk wel dat het juist heel erg kan helpen als je kijkt naar de financiën. En dan ga ik hem niet politiek beantwoorden, maar gewoon heel zakelijk en technisch. Het gaat erom dat we nu verantwoordelijk zijn voor de mensen die gebruikmaken van een voorziening in die specifieke gemeente. Heel simpel, in Dordrecht hebben wij veel voorzieningen voor beschermd wonen. Zodra die mensen in de voorziening komen te wonen, dan is Dordrecht niet alleen financieel verantwoordelijk voor de indicatie, maar ook voor alle andere dingen die daaromheen zitten. Bijvoorbeeld een uitkering als mensen dat hebben. Bij het woonplaatsbeginsel, zoals het er nog steeds ligt, zou het zo zijn dat de gemeente waar iemand vandaan komt, onder bepaalde voorwaarden en binnen bepaalde marges van een aantal jaar, verantwoordelijk blijft voor de kosten van de indicatie. Woont iemand in Alblasterdam en is het

woonplaatsbeginsel ingevoerd, dan betekent dat, dat die persoon in Dordrecht geplaatst wordt, maar door Alblasterdam wordt bekostigd.

De voorzitter: Duidelijk, mijnheer Pauwels? Ik kijk even rond. Ik zie geen vingers. Dan mag u, wat mij betreft, verdergaan met de presentatie.

Mevrouw Hulswit: Dank u wel. Ga ik naar het derde en laatste deel. Toch een kort stukje even meer over beleid, beleidsontwikkelingen en visie. We hebben het er natuurlijk al even over gehad. Ik heb al wat uitgelegd over die visie. Dit plaatje laten we een beetje zien welke kant we met elkaar op willen. We willen naar zorgbestendige toekomst. Sorry, een toekomstbestendige zorginfrastructuur. En ook ondersteuningsinfrastructuur moet ik erbij zeggen, want formeel geschiedenis gaat Wmo over ondersteuning en de zorg ligt bij de zorgverzekeringswet. Goed om even te benoemen. We zijn nu steeds meer bezig met die integrale aanpak. Het stond ook al in de presentatie helemaal aan het begin. En misschien nog fijn om daar even wat toelichting op te geven. We hebben nu net heel duidelijk twee specifieke pijlers benoemd. Het is belangrijk om te realiseren dat, dat natuurlijk een soort doorlopende lijn is. We kunnen het wel uitsplitsen, omdat dat makkelijk is, omdat we dan ook in ons beleid daar scherp op kunnen zijn. Maar uiteindelijk is alles in de zorg en is alles in het sociaal domein een grote keten. Als we het hebben over het sociaal team ... Iedereen, zoals wij hier nu met elkaar zitten, zal een keer ergens in die keten waarschijnlijk gebruik gaan maken van een voorziening. Of dat nu is omdat u bij het sociaal team komt voor een bepaalde vraag of omdat u mantelzorger wordt voor een moeder die niet die het moeilijk heeft, een kind dat een been breekt, dat is ook een mantelzorger, maar ook als we wat meer in die zwaardere vormen van zorg gaan zitten. Dan komen we meer richting maatschappelijke opvang of beschermd wonen. Het zijn allemaal onderdelen van diezelfde keten. We proberen ook steeds meer integraal te kijken naar, hoe kunnen we omgaan met, wij noemen dat dan voorliggende voorzieningen, algemene voorzieningen. Dan heb je het eigenlijk over bijvoorbeeld het sociaal team. Waar iedereen terecht kan, wat er ook met je aan de hand is, waar je vraag ook precies ligt. Hoe we kunnen zorgen dat we dat steeds beter benutten om ervoor te zorgen dat zowel mensen die eventueel in een opvang terecht zouden moeten komen als mensen die beschermd wonen aan die voorkant al geholpen kunnen worden. En hopelijk zo goed geholpen worden, dat ze uiteindelijk nooit in zo'n voorziening terechtkomen. Dit heb ik al best redelijk verteld, zie ik. Misschien nog goed om te benoemen, naast die grote keten hebben is het ook nog zo dat we best wel veel aanpalende beleidsterreinen of dossiers hebben. Een van de belangrijkste, heb ik volgens mij net al genoemd, is wonen. Het woondossier is enorm belangrijk voor ons. De woonzorgvisie is ook een product waar we heel sterk op samenwerken om te zorgen dat, dat ook ondersteunend is aan de doelgroepen die wij bedienen vanuit beschermd wonen en maatschappelijke opvang. En je ziet ook heel sterk dat er, met name in de uitstroom, maar ook in de doorstroom, tot op zekere hoogte van mensen die in voorzieningen zitten, echt problemen ontstaan, omdat er een gebrek is aan woningen. Want we willen steeds meer zorgen dat mensen thuis kunnen blijven wonen, maar sommige mensen hebben geen thuis. Als ze uitstromen, willen ze een thuis en de dat thuis moet er wel zijn. En dat is ontzettend lastig op dit moment. Dat is natuurlijk een vraagstuk dat eigenlijk in de hele gemeente leeft, maar het is ontzettend lastig in dit specifieke onderwerp. En met name ook, dat zou ik graag willen meegeven, omdat er heel weinig kleine woningen zijn. En de groep mensen die bij ons in de voorzieningen zitten, zijn

voornamelijk mensen die alleenstaand zijn of jongeren. En zij hebben geen behoefte aan een woning van 70 vierkante meter. Die willen gewoon een plekje waar ze op zichzelf kunnen zijn en waar ze veilig zijn en een dak boven hun hoofd hebben. En dat is echt een groot tekort. Even kijken. Nog kort even iets over de huisvesting kwetsbare groepen, wellicht hebben sommigen van u daar in het verleden ook al iets over gehoord? Dat is een programma waar we mee bezig waren. Dat gaat eigenlijk over het identificeren van specifieke groepen mensen die kwetsbaar zijn en die huisvesting zoeken. Dat zegt het eigenlijk al.

Maar daarbij zijn we bijvoorbeeld heel erg gaan kijken naar de crisisopvang voor jongeren. We hadden eigenlijk alleen maar het Leger des Heils en dat is niet bepaald, als u daar wel eens geweest bent, een geschikte plek voor jongeren om daar op een veilige manier opgevangen te worden. In de zomer van 2024 hebben we de crisisopvang jongeren kunnen openen. Hele mooie samenwerking met Enver. Daar kunnen ongeveer tien jongeren terecht en die zit eigenlijk altijd vol. Dat is een hele mooie plek die gerealiseerd is. En zo zijn we nog meer aan het kijken naar dit soort vormen van voorzieningen die in de komende twee, drie jaar zullen moeten worden gerealiseerd. Misschien nog iets over ... Sorry, ik ben bijna klaar. Ik heb nog twee sheets. De een-na-laatste sheet, beschermd wonen. Misschien goed om even iets over Skaeve Huse te zeggen. Dat is hier ook vaker ter sprake gekomen. U weet wellicht dat we in Dordrecht Skaeve Huse hebben en dat die plek niet langer gebruikt kan gaan worden. Dat we daar een andere locatie voor moeten zoeken. Daar zijn we druk mee bezig. Tegelijkertijd zijn we ook heel sterk bezig met niet alleen het verplaatsen van de plekken die we hebben, maar ook het uitbreiden van Skaeve Huse. En de gemeente Gorinchem is op dit moment heel actief aan het onderzoeken, serieus aan het onderzoeken, of zij daar iets in kunnen betekenen. En mogelijk zijn er nog meer mogelijkheden in de regio die we in gesprekken kunnen verkennen. Tot zover even daarover. Dan de laatste sheet, investeringsagenda 2026-2027. Wilde ik u alvast eventjes meegeven. Dat is de voortgang van de agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen. Dat is een lijst, die zijn we op dit moment actief aan het samenstellen, waarin staat wat voor voorzieningen we nodig hebben om die toekomstbestendige infrastructuur te creëren. Waarbij we kijken naar mensen die op de wachtlijst staan, wat voor type problematiek er op de wachtlijst staat. Waarbij we kijken naar wat er vanuit zorgaanbieders gevraagd wordt, wat er vanuit Wmo-consulenten gezien wordt. En de landelijke ontwikkelingen die op basis van het HHM-rapport, dat u wellicht nog herinnert, wat wij een paar jaar geleden hebben gepresenteerd, voorspeld wordt eigenlijk wat we voor deze regio nodig hebben. Dat komt in 2026-2027 aan bod. Tot zover. Wil ik het hier even bij laten en dat mag u nog vragen stellen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga met mevrouw Kamphuis beginnen en daarna mag u, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. In 2026 moet de knoop doorgemaakt worden voor de nieuwe vrouwenopvang. Nu is mijn vraag, kan het toegezegd worden dat het in het eerste kwartaal wordt doorgemaakt? Zo nee, waarom niet? Want ze wachten al een poos en het is daar echt niet veilig voor die vrouwen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik vraag mij af of daar antwoord op gegeven kan worden door u, mevrouw Hulswit. Ik denk het niet.

Mevrouw Hulswit: Nee.

De voorzitter: De wethouder zit wel aan tafel, maar die gaat geen antwoord geven. Daar hebben we andere vergaderingen voor, mevrouw Kamphuis. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik had eigenlijk eenzelfde soort vraag. Want ik maak me toch wel ongerust als ik dat stukje lees over vrouwenopvang. Zoek toch naar de nieuwe opvang. Daar zijn we al een tijdje mee bezig. Ik weet hoe moeilijk het is, hou mij ten goede. Maar wordt gevraagd over aankopen vastgoed, misschien zelfs nieuwbouw. Ook al kan er geen antwoord op komen, misschien toch iets meegeven om dat verder uit te zoeken, die nieuwbouw. Dan heb je niet binnen nu en een half jaar iets. Dat duurt ook lang. En dezelfde opmerking als mevrouw Kamphuis, 2026 de knoop doorhakken. Dat zijn twaalf maanden. Wanneer gaat dat gebeuren? Terwijl er gekeken gaat worden hoe het huidige pand veiliger kan worden. Maar serieus, daar zijn we ook al jaren mee bezig. En iedere keer, dan ga ik overdrijven, regelmatig vinden er branden plaats of wat dan ook. Eigenlijk had gisteren dit veranderd moeten worden.

De voorzitter: U heeft in ieder geval uw politieke mening heel helder gegeven.

Mevrouw Kruger: Sorry, dit is helemaal geen politieke sessie.

De voorzitter: Ik begrijp hoe hoog het bij u zit en ik waardeer ook uw betrokkenheid daarbij. Alleen is dit niet het moment, denk ik. Maar u heeft het even kunnen uitspreken. Altijd lekker. U wilt er toch iets op zeggen, mevrouw Hulswit? Kort technisch antwoord, dat mag altijd. En daarna ga ik naar mijnheer De Heer.

Mevrouw Hulswit: Heel kort, ter verheldering. '26 omdat we in de periode dat we aan het zoeken zijn naar nieuw pand, nu ook te maken hebben met een aanbieder, waardoor we mogelijk opnieuw moet gaan aanbesteden voor een aanbieder. En dat loopt heel erg samen, want een aanbieder zonder pand en een pand zonder aanbieder, dat is erg complex. Vandaar. Ik denk dat, dat nog wel een toevoeging is die ik hier kan doen om dat te duiden.

De voorzitter: Dank u wel. Wordt gewaardeerd. Mijnheer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, ik snap ook heel erg de spanning die hierop zit, omdat het een beeldvormende sessie is en tegelijkertijd we die informatie lezen en dan ook denken, het had toch al geregeld moeten zijn. Maar goed, dat is een wens, denk ik. Ik snap dat dingen soms langer duren dan we allemaal hopen. En tegelijkertijd dan misschien de technische vraag, hoe worden wij als raad hierover de komende periode ook op de hoogte gehouden? Ergens dacht ik namelijk ook dat er inmiddels al meer klaar zou staan, dan dat we nu lezen. Misschien om dat te voorkomen de komende periode, als dingen misschien om allerlei redenen, ook goede redenen, omdat er misschien een heel mooi plan is, maar dan duurt het nog wat langer, hoe kunnen we daarover worden geïnformeerd? Wat voor verwachtingen kunnen we meekrijgen?

De voorzitter: Mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: We kunnen natuurlijk ervoor zorgen dat we u periodiek informeren over de voortgang, als u daar behoefte aan heeft. Dat we een raadsinformatiebrief maken, bijvoorbeeld aan het einde van het eerste kwartaal. Maar dan heeft u het specifiek over de vrouwenopvang of heeft u het over andere onderwerpen?

De voorzitter: Mijnheer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, misschien kunnen we dat aan het eind nog clusteren als er bepaalde andere thema's ook zijn waar we graag over geïnformeerd worden. Maar ik denk dat het een breed gedragen wens is om zeker over dit specifieke punt van vrouwenopvang regelmatig op de hoogte worden gehouden.

De voorzitter: En regelmatig, dat vindt u per kwartaal?

De heer De Heer: Per kwartaal zou hartstikke mooi zijn. Ik wil ook niet allerlei onnodige ambtenaren aan het werk zetten. Of ambtenaren onnodig aan het werk te zetten. Dat is een goede zin, sorry. En dat mag ook een korte RIB zijn, maar graag wel een update als het enigszins kan.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, vult u even aan.

Mevrouw Kruger: En mocht het zo zijn dat er gewoon ... Tenminste, dan spreek ik voor mezelf, maar ik weet niet of de anderen dat ook vinden. Als er geen veranderingen in zijn, dan is een korte mededeling ook, stand van zaken onveranderd. Want om iedere keer weer van alles te vermelden en dan te constateren ...

De voorzitter: Waardevolle aanvulling. De wethouder gaat hier even ...

De heer Van der Kruijff: De ambtenaar kan natuurlijk nooit RIB toezeggen. Dat zult u begrijpen, want het college stelt RIB vast. Maar als u op de hoogte gehouden wil worden, laat ik dan maar even meebewegen, is geen probleem.

De voorzitter: Dat is weer het voordeel dat u aan tafel zit. Mijnheer De Heer, had u nog meer vragen? Iemand anders? Mijnheer Van Antwerpen.

De heer Van Antwerpen: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ik zie als laatste stukje op de sheet nu voorstaat, dat de huidige samenwerkingsovereenkomst verloopt per eind '25 en dat in december '25 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst wordt voorgelegd aan de colleges. Zijn daar nog spannende dingen in te verwachten? En hebben wij daar als raad nog wat op in te brengen, toe te voegen, mee te geven?

De voorzitter: Daar gaat de raad niet over, hoor ik.

De heer Van der Kruijff: Dat is aan het college. Overigens kunnen we u wel informeren, net als bij het andere. Dat lijkt me voor de hand liggen.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik had nog een vraag. Als er kinderen begeleid wonen in een traject voor achttien jaar, en ze worden ze achttien jaar, dan worden ze eigenlijk op straat gezet. Doen jullie daar nog iets mee of niet?

De voorzitter: Gebeurt er iets met de achttienjarigen die dakloos dreigen te worden?

Mevrouw Hulswit: Dat is best een brede vraag, maar in principe hebben we allerlei mogelijke voorzieningen. Zodra je achttien wordt, kun je aangemeld worden voor beschermd wonen vanuit Wmo en dan is daar uiteraard een toetsing. Net zoals ik net in die klantreis aangaf, als iemand daarvoor in aanmerking komt. En we hebben de jongerenopvang van Enver voor mensen die dakloos raken en daar naar binnen gaan. We hebben kamertraining, we hebben nog andere voorzieningen. Zodra iemand achttien wordt, is het in principe gewoon zo dat de regels van de Wmo, om maar even zo te zeggen, gelden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk rond. Ik zie geen vingers. Toch wel. Mijnheer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, ik denk in algemene zin dat we vragen mogen stellen nu?

De voorzitter: Zeker.

De heer De Heer: Ik had heel even de vraag, omdat hij ook langskwam. Motie experiment Wonen Eerst. Als ik die aangenomen motie terugkijk, dan zag ik ook dat in Q3 er een voorstel naar de raad zou komen met een uitwerking van dat experiment. Ik was benieuwd of daar al iets meer over bekend is en wanneer we dat kunnen verwachten. En de tweede vraag die ik had was even met betrekking tot de regiovisie, waar ook een RIB bij zit. En waar ik in de regiovisie dan ook lees, wat is hiervoor nodig, instemming met regiovisie tussen negen gemeenten. Ik was even benieuwd, wat is precies de rol van de Dordtse gemeenteraad hierin? Aangezien het een RIB is en geen voorstel.

De voorzitter: Ik zou zeggen, begin met het tweede. Het hoeft niet, hoor. Als u die eerste ook nog paraat heeft en daarna de tweede, dan mag het natuurlijk ook.

Mevrouw Hulswit: Bij de eerste is het antwoord dat daar op dit moment nog aan gewerkt wordt. Dat is vertraagd. In Q4 komt het bij het college, nog voor het einde van dit jaar. Dan daarna.

De voorzitter: En dan de tweede vraag.

Mevrouw Hulswit: De tweede vraag heb ik niet meer helemaal praaf, sorry,

De voorzitter: De rol van de gemeente.

De heer De Heer: De rol van de gemeente bij de regiovisie. Of wij daar nog een rol in hebben qua vaststelling of iets dergelijks?

Mevrouw Hulswit: Nee, dat is een bevoegdheid van het college.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, u nog een vraag?

Mevrouw Kruger: Nog een technische vraag.

De voorzitter: We stellen alleen maar technische vragen. Sommige mensen praten weleens via hun beurt.

Mevrouw Kruger: Ik hoor het allemaal te weten, natuurlijk.

De voorzitter: Het is goed bedoeld hoor, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Maakt mij niet uit hoor.

De voorzitter: Stelt u maar uw technische vraag.

Mevrouw Kruger: Het zit nog zo in mijn hoofd, ik mag geen politieke vraag. Vandaar. Is het bekend, want dat heb ik hier niet uit kunnen halen, of bijvoorbeeld de Wlz-indicaties toenemen op de Wmo-indicaties of juist andersom? Want Wlz is natuurlijk dat als mensen die krijgen, en beschermd wonen, dan gaan ze nooit meer eruit. Die gaan niet meer zelfstandig wonen in die zin.

De voorzitter: Mevrouw Hulswit.

Mevrouw Hulswit: Ik durf niet te zeggen wat de verhouding is tussen Wlz en Wmo. Maar wat we wel zien is dat er steeds minder in de Wlz terechtkomen. Dat de, even plat gezegd een beetje, poort steeds meer op een kier komt te staan en dat de criteria om binnen de Wlz opgenomen te worden steeds strenger worden. Er wordt gezegd dat, dat niet zo is, maar in de praktijk zien wij wel dat steeds minder mensen daarnaartoe kunnen. En dat betekent ook dat we wel zien dat er bij ons mensen met zwaardere problematiek in de beschermde woonvorm blijven zitten.

De voorzitter: Goed. Dat waren de vragen, denk ik. Dan moeten wij komen tot een conclusie. Heeft u voldoende informatie tot u kunnen nemen vanavond? Ik zie geen geschud van hoofden. Mijn conclusie is dat het antwoord ja is. Dan is de volgende vraag, kunnen de raadsinformatiebrieven ter kennisname naar de raad of zou u hier nog op een of andere manier, maar dan moet u dat niet aan mevrouw Koene vertellen, oordeelsvormend over willen spreken? Gaan we niet doen? Het stuk gaat ter kennisname naar de raad, denk ik. Mijnheer De Heer, toch nog een nabrandertje.

De heer De Heer: Misschien een laatste opmerking. Ik was daarom ook benieuwd, hoe zit het met die regiovisie? Dat was mij niet helemaal duidelijk, omdat er wel over instemming werd gesproken, maar ik wist niet precies wie er moest instemmen. Dat is niet de raad. Dat is het een bevoegdheid van het college. Heel goed. Daarmee lijkt het me in die zin ook niet zo zinvol om RIBS dan oordeelsvormend te bespreken. Het is heel fijn dat het college dit heeft voorgesteld en deze sessie heeft belegd. Het is gewoon complex. Het gaat om veel. Dank ook aan de ambtelijke ondersteuning voor alle informatie. En ik denk ook dat het heel waardevol zou zijn ook straks met een nieuwe periode, met een nieuwe raad, dat er misschien weer zo'n initiatief volgt om ons bij te praten, want dat wordt volgens mij gewaardeerd.

De voorzitter: Dank u wel, voor die waarderende woorden ook. En die spreek ik ook nog even uit naar mevrouw Hulswit. Uitstekend gepresenteerd en vragen beantwoord ging heel goed. Dank u wel. En u allen ook bedankt voor de inbreng. Vriendelijk verzoek, zoals gebruikelijk, of u al uw spulletjes mee wil nemen richting de pantry. En ik wens u allen een genoeglijke avond verder. Keurig op tijd.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 11 november 2025.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

N. Mol